

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การสร้างต้นแบบในการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพ
การบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

A modeling of production cost in agricultural industry : a case study of
management developing project in pig sector of Maejo University

โดย

อาจารย์ชลลดา ชะโลมกลาง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนสนับสนุนงานวิชาการ

คณะบริหารธุรกิจ ประจำปี 2552

ชื่อเรื่อง การสร้างต้นแบบในการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผู้วิจัย อาจารย์ชลลดา ชะโลมกลาง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเพื่อสร้างต้นแบบการคำนวณต้นทุนที่ถูกต้องให้แก่โครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ การวิจัยครั้งนี้ให้วิธีการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกประธานกรรมการโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร และพนักงานธุรการซึ่งทำหน้าที่ในการบันทึกบัญชีและคำนวณต้นทุนของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร รวมถึงการสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของคณงาน

จากการวิจัยพบว่าลักษณะการเลี้ยงสุกรเป็นแบบผสมพันธุ์ เริ่มที่โครงการฯ จะต้องผลิตลูกสุกรโดยการผสมพันธุ์เอง แล้วทำการขุนจนถึงสุกรมีที่สามารถจำหน่ายได้หรือที่เรียกว่าสุกรขุน รวมถึงการเลี้ยงจนเป็นพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ ซึ่งมีระยะเวลาในการเลี้ยงดังนี้ เมื่อสุกรผสมพันธุ์แล้วใช้ระยะเวลาในการตั้งท้องประมาณ 118 วัน สุกรนม (คลอด – หย่านม) ระยะเวลาที่เลี้ยงจำนวน 28 วัน สุกรเล็กระยะเวลาที่ใช้ในการเลี้ยงจำนวน 30 วัน สุกรรุ่นระยะเวลาที่ใช้ในการเลี้ยงจำนวน 45 วัน สุกรขุนระยะเวลาที่ใช้ในการเลี้ยงจำนวน 45 วัน และสุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ระยะเวลาที่ใช้ในการเลี้ยงจำนวน 79 วัน ซึ่งรวมระยะเวลาทั้งสิ้นในการเลี้ยงสุกรจนกว่าจะได้พ่อพันธุ์แม่พันธุ์ใช้ระยะเวลาทั้งหมด 7.5 เดือน หรือประมาณ 227 วัน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างต้นแบบการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกร โดยการกำหนดต้นทุนมาตรฐานในการเลี้ยงสุกร เพื่อเป็นการสะดวกรวดเร็วในการประมาณต้นทุนการเลี้ยงสุกร ซึ่งประกอบด้วย การคำนวณต้นทุนอาหารมาตรฐาน การคำนวณค่าแรงงานมาตรฐาน และการคำนวณค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรร และได้ทำการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรตั้งแต่การเลี้ยงสุกรจนโตเป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกรจำนวน มีต้นทุนทั้งสิ้นจำนวน 5,620.08 บาทต่อพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกร 1 ตัว ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนดังต่อไปนี้ ต้นทุนอาหาร ประกอบด้วย ต้นทุนอาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรเล็ก จำนวน 403.22 บาท อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรรุ่น จำนวน 1,047.30 บาท อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรขุน จำนวน 1,119.38 บาท และอาหารที่ใช้เลี้ยงพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกร จำนวน 1,965.13 บาท รวมต้นทุนอาหารทั้งสิ้น จำนวน 4,535.02 บาท ต้นทุนค่าแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงสุกร

ประกอบด้วย ค่าแรงงานในการเลี้ยงสุกรนม จำนวน 84 บาท ค่าแรงงานในการเลี้ยงสุกรเล็ก จำนวน 90 บาท ค่าแรงงานในการเลี้ยงสุกรรุ่น จำนวน 135 บาท ค่าแรงงานในการเลี้ยงสุกรขุน จำนวน 135 บาท และค่าแรงงานในการเลี้ยงพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกร จำนวน 237 บาท รวมต้นทุน ค่าแรงงานในการเลี้ยงสุกรทั้งสิ้น จำนวน 681 บาท และต้นทุนค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรรตลอดการ เลี้ยงสุกรนมจะโตเป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกร มีจำนวนทั้งสิ้น 404.06 บาท

จากการวิจัยในการครั้งนี้ ทำให้โครงการเพิ่มพูนศักยภาพบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นต้นแบบในการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรใน รุ่นต่อไป ซึ่งต้นทุนการผลิตพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกรประกอบด้วยค่าอาหาร ค่าแรงงานงาน และ ค่าใช้จ่ายฟาร์มที่เกิดขึ้นในการเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ ซึ่งใช้ระยะเวลาเลี้ยงประมาณ 7.5 เดือน หรือ 227 วัน พ่อพันธุ์แม่พันธุ์จะพร้อมทำการผสม จากนั้นจะหยุดรับรู้ต้นทุนและโอนเป็น สินทรัพย์ในงบดุล โดยตัดค่าเสื่อมพันธุ์ให้หมดภายในระยะเวลา 3 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่แม่พันธุ์สุกร ให้ลูกได้ดี ถ้าหลังจาก 3 ปีไปแล้วลูกสุกรที่เกิดมาจะไม่ค่อยสมบูรณ์ อัตราการตายของลูกสุกรมี สูงทำให้ผู้เลี้ยงสุกรมีต้นทุนในการเลี้ยงที่สูงขึ้น

Research Title A modeling of production cost in agricultural industry : a case study of management developing project in pig sector of Maejo University

Author Chollada Chalomklang

8

ABTRACT

The management developing project in pig sector of Maejo University has started since 2006. This project has been facing the problems about accounting records and the cost calculation. This is because of the project has no accounting model of cost calculate production including the turn over of resigned officer who is responsible for account transactions recording as well as the production calculation which is affected to the accounting transactions and production cost calculation is not recorded properly and continuing. This research purpose is to create the right model of production cost calculation, which hopes to introduce efficiency model of production cost calculation to the management developing project in pig sector of Maejo University. The secondary data were employed from the farm's cost accounting system, where the cost driver have been collected via interview of the management team, accounting staffs and also observation of the production line.

The research spans around six stages of 7.5 months pig raising process. The first stage is selecting good inferences of pigs and being 118 days of pregnancy. After giving birth, the piglet would receive 28 days intensity care. The next three stages are the main period of raising process, which uses in calculation of production cost in this research. The process of weaner pig takes 30 days after intensity care. It follows by 45 days in a growing pig period, and another 45 days enable the pig become fattening, which is ready to sell. Considering a pig has been selected according to its good characters, the following 79 days is a preparing period to be a bearer pig.

This research introduces a model of pig raising cost calculation by using the concept of production cost. The model comprises the cost of direct material, the

standard direct labor and the farm overhead costs. The total production cost of the whole process for pig raising is around 5,620.08 Baht per each pig. The first cost is the material cost of growing pig. It takes 4,535.02 Baht, which comprises the cost for the weaner pigs for 403.22 Baht, the growing pigs for 1,047.30 Baht, the fattening pigs for 1,119.38 Baht and the bearer pigs for around 1,965.13 Baht. The second cost is direct labor. It comprises the caring expense of the suckling pigs for 84 Baht, caring the weaner pigs for 90 Baht, caring growing pigs for 135 Baht, caring fattening pigs for 135 Baht, caring the model of bearer pigs for 681 Baht. The last cost is the farm overhead, which takes around 404.06 Baht. Also note that all costs - both before and after the period of raising weaner pigs, growing pigs, and fattening pigs, are recognized as an asset in the balance sheet.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนสนับสนุนงานวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประจำปี 2552 การวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและพนักงานของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้าพเจ้าขอขอบคุณคณะบริหารธุรกิจที่ได้สนับสนุนงบประมาณ และถึงอำนวยความสะดวกอื่น ๆ และขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้หากไม่ได้รับความร่วมมือและเสียสละจากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผู้วิจัยจึงใคร่ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

อาจารย์ชลลดา ทะโลมกลาง
ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๑๑
สารบัญ	๑๒
สารบัญภาพ	๑๓
สารบัญตาราง	๑๔
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	2
คำสำคัญของเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนการผลิต	4
แนวคิดเกี่ยวกับสินทรัพย์ทางการเกษตร	10
แนวคิดเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกร	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
การออกแบบการวิจัย	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	24
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	24
ขอบเขตการวิจัย	25
กรอบแนวคิดในการวิจัย	25

สารบัญ (ต่อ)

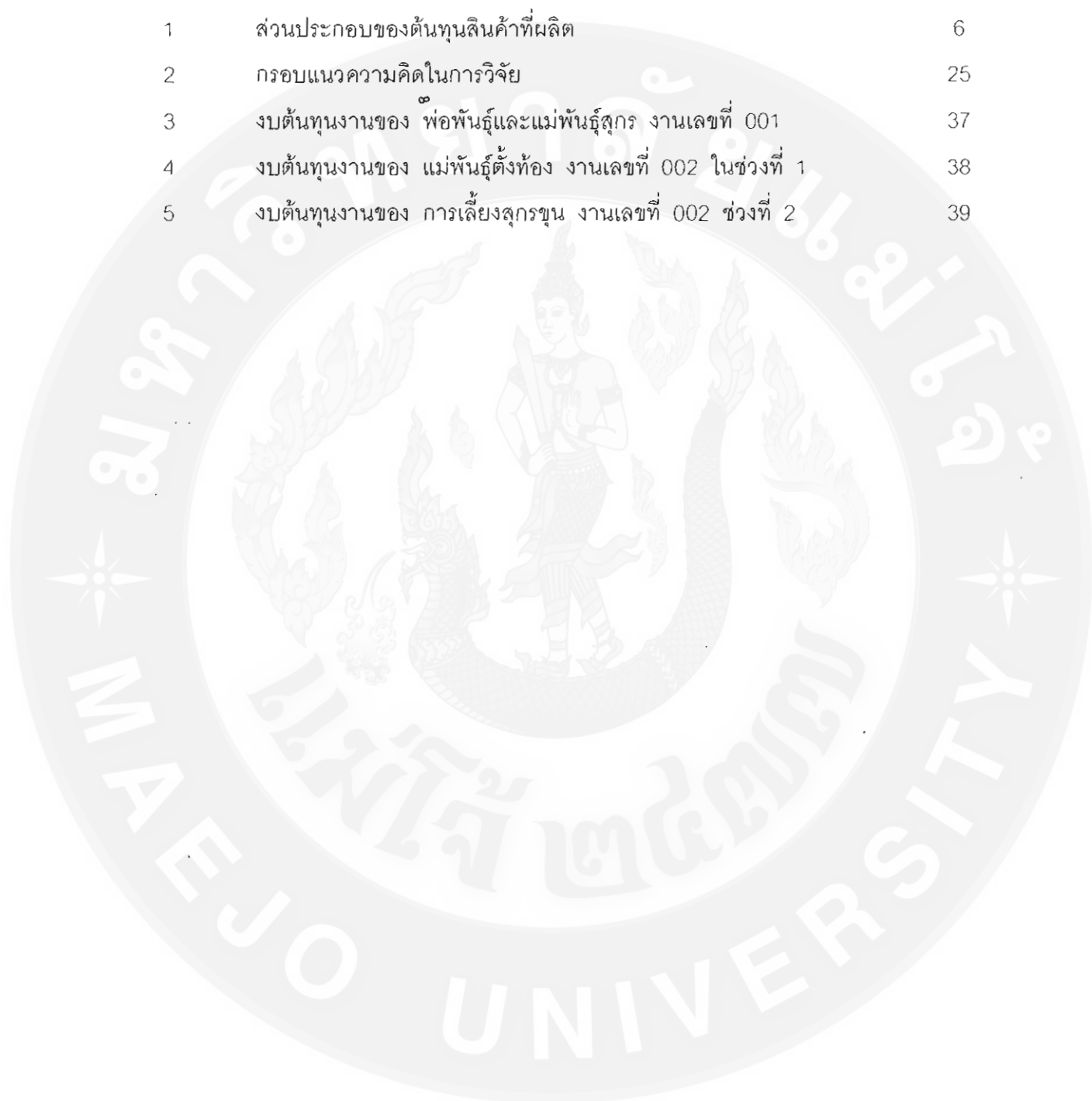
	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
กระบวนการเลี้ยงสุกรของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและ จัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้	26
การสร้างต้นแบบการคำนวณต้นทุนที่เหมาะสม กับโครงการเพิ่มพูน ศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้	27
การกำหนดต้นทุนมาตรฐานในการเลี้ยงสุกร	27
การคำนวณต้นทุนพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกร	35
การจัดทำต้นทุนงานการผลิตสุกร	37
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา	40
ข้อเสนอแนะ	41
บรรณานุกรม	42

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่

1	ส่วนประกอบของต้นทุนสินค้าที่ผลิต	6
2	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	25
3	งบต้นทุนงานของ พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์สุกร งานเลขที่ 001	37
4	งบต้นทุนงานของ แม่พันธุ์ตั้งท้อง งานเลขที่ 002 ในช่วงที่ 1	38
5	งบต้นทุนงานของ การเลี้ยงสุกรขุน งานเลขที่ 002 ช่วงที่ 2	39

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปการจำแนกต้นทุน	7
2	แสดงระยะเวลาในการเลี้ยงสุกร	26
3	แสดงตัวอย่างการคำนวณราคาอาหารสำหรับสุกรเล็ก 15 - 30 กก.	28
4	แสดงตัวอย่างการคำนวณราคาอาหารสำหรับสุกรรุ่น 30 - 60 กก.	28
5	แสดงตัวอย่างการคำนวณราคาอาหารสำหรับสุกรขุน 60 - 100 กก.	29
6	แสดงตัวอย่างการคำนวณราคาอาหารสำหรับสุกรแม่พันธุ์-พ่อพันธุ์	29
7	แสดงปริมาณอาหารสำหรับสุกรขนาดต่างๆ และราคาอาหาร	30
8	แสดงค่าใช้จ่ายทั้งปี 2551 ที่ทางโครงการรับภาระค่าใช้จ่ายเอง	32
9	แสดงการคำนวณค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้าที่ทางมหาวิทยาลัยรับภาระ ค่าใช้จ่ายให้	33
10	แสดงการคำนวณต้นทุนค่าแรงงานมาตรฐาน และค่าใช้จ่ายฟาร์ม มาตรฐาน	34
11	แสดงส่วนประกอบต้นทุนการผลิตสุกร	35
12	แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกร 1 ตัว	36

บทที่ 1 บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ที่มา

๓

ฟาร์มสุกรเป็นส่วนหนึ่งของงานในสังกัดของสาขาสุกร ภาควิชาเทคโนโลยีทางสัตว์ ที่ให้การสนับสนุนการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี สาขาสัตวศาสตร์ หลักสูตร 4 ปี สาขาอาหารสัตว์ หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี สาขาการผลิตสุกร และนักศึกษาสาขาอื่น ๆ ที่เข้ามาเรียนในวิชาที่ต้องใช้วัสดุการเรียนการสอนในฟาร์มสุกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนวิชาต่าง ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงในฟาร์ม นอกจากนี้ได้สนับสนุนนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาการผลิตสัตว์ในการทำงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ในฟาร์มสุกร ด้านงานวิจัยฟาร์มสุกรให้การสนับสนุนช่วยเหลืองานวิจัยของคณาจารย์และนักศึกษาจำนวนหลายเรื่องในแต่ละปี ด้านงานบริการฟาร์มสุกรให้บริการด้านการฝึกอบรมและดูงานสำหรับผู้สนใจทั่วไป นอกจากนี้ฟาร์มสุกรยังให้บริการด้านการผสมเทียมในสุกรและให้บริการในการผลิตสุกรพันธุ์แท้สุกรพันธุ์ลูกผสมและสุกรขุนเพื่อจำหน่ายแก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปในราคาย่อมเยา

ผลการดำเนินงานฟาร์มสุกรมาเป็นระยะเวลายาวนานหลายปี ทำให้ฟาร์มสุกรประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งและประสบปัญหาอุปสรรคหลาย ๆ ประการเช่นกัน ได้แก่ การบริหารจัดการฟาร์มที่ล่าช้าขาดความคล่องตัวตามระบบงานราชการ เงินทุนหมุนเวียนที่ได้รับสนับสนุนจากรัฐไม่สอดคล้องตามภารกิจงานและไม่สอดคล้องตามระยะเวลาในการดำเนินงาน ขาดระบบบัญชีฟาร์มที่มีประสิทธิภาพ มีการหักเก็บรายได้อย่างไม่เป็นธรรม ยังผลให้ในการดำเนินงานมีต้นทุนการผลิตสูงอันมีผลทำให้ขาดดุลงบประมาณอยู่ตลอดเวลา ฯลฯ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้การดำเนินงานฟาร์มสุกรเกิดประสิทธิผลไม่มากเท่าที่ควร และผู้บริหารของมหาวิทยาลัยมองภาพการดำเนินงานฟาร์มสุกรไม่ชัดเจนส่งผลกระทบต่อ การปรับและพัฒนาฟาร์ม กอปรกับเพื่อศึกษาถึงการเตรียมความพร้อมในการออกนอกระบบราชการของมหาวิทยาลัย อันเกี่ยวเนื่องกับการบริหารงานฟาร์มให้ประสบผลสำเร็จ จึงเป็นเหตุผลที่สาขาสุกรดำเนินโครงการเพิ่มพูนศักยภาพบริหารและจัดการฟาร์มสุกร

ความสำคัญของปัญหา

โครงการเพิ่มพูนศักยภาพบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมาประสบปัญหาเกี่ยวกับการ

บันทึกบัญชี การคำนวณต้นทุนการผลิต เนื่องจากโครงการเพิ่มพูนศักยภาพบริหารและจัดการฟาร์มสุกร ยังขาดระบบบัญชีและรูปแบบในการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกร รวมถึงพนักงานธุรการที่ทำหน้าที่บันทึกบัญชีและคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรมีลาออก และต้องรับสมัครพนักงานธุรการคนใหม่อยู่บ่อย ๆ ซึ่งส่งผลให้การบันทึกบัญชีและการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรมีความไม่ต่อเนื่อง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะทำการศึกษาถึงการสร้างต้นแบบในการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพบริหารและจัดการฟาร์มสุกร รวมถึงการสร้างต้นแบบที่ถูกต้องในการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรให้กับโครงการเพิ่มพูนศักยภาพบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งจะทำให้โครงการเพิ่มพูนศักยภาพบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีต้นแบบในการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรที่ถูกต้องทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาต้นทุนการผลิตสุกรของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. เพื่อสร้างต้นแบบการคำนวณต้นทุนที่ถูกต้องให้แก่โครงการเพิ่มพูนศักยภาพบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงต้นทุนการผลิตสุกรของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. ทำให้ได้รูปแบบในการคำนวณต้นทุนที่ถูกต้องของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
3. นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาใช้ประกอบในการเรียนการสอน

คำสำคัญของเรื่องที่ทำวิจัย

ต้นทุน หมายถึง ต้นทุนการเลี้ยงสุกร ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการลงทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ต้นแบบในการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกร หมายถึง วิธีการและกระบวนการที่เหมาะสมในการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตเป็นต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการผลิตโดยเริ่มจากขบวนการแปลงสภาพวัตถุดิบเป็นสินค้าสำเร็จรูป โดยกิจการที่จะเกี่ยวข้องกับต้นทุนการผลิตจะเป็นกิจการประเภทการผลิตกรรม (Manufacturing) ซึ่งจะต่างกับกิจการประเภทซื้อขายสินค้า (Merchandising) และกิจการประเภทบริการ (Service) เนื่องจากกิจการสองประเภทหลังจะไม่มีต้นทุนประเภทต้นทุนการผลิตเกิดขึ้น โดยต้นทุนการผลิตจะประกอบด้วย 3 ชนิดของต้นทุนการผลิต ดังนี้

1. วัตถุดิบทางตรง (Direct Material)
2. แรงงานทางตรง (Direct Labour)
3. ค่าใช้จ่ายในการผลิต (Manufacturing Overhead)

วัตถุดิบทางตรง (Direct Material)

กิจการประเภทผลิตสินค้าจะนำวัตถุดิบใช้ในการแปลงสภาพเป็นสินค้าสำเร็จรูป โดยวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการแปลงสภาพเป็นสินค้าสำเร็จรูปจะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ วัตถุดิบทางตรง (Direct Material) และวัตถุดิบทางอ้อม (Indirect Materials)

วัตถุดิบทางตรง เป็นวัตถุดิบที่เป็นส่วนสำคัญในการแปลงสภาพให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปและสามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่าวัตถุดิบนี้เป็นวัตถุดิบที่นำมาผลิตนั้นเป็นของสินค้าสำเร็จรูปชนิดใด ตัวอย่างเช่น เหล็ก พลาสติก ยางเป็นวัตถุดิบทางตรงที่ใช้ในการผลิตรถยนต์ เป็นต้น ดังนั้นวัตถุดิบทางตรงจะถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิต

วัตถุดิบทางอ้อม เป็นวัตถุดิบที่ไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่าเป็นวัตถุดิบที่นำมาผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปชนิดใด ตัวอย่างเช่น น้ำมันเครื่อง จะเป็นวัสดุทางอ้อมของกิจการประเภทการผลิตรถยนต์ นอกจากนี้จะพิจารณาว่าวัตถุดิบเป็นวัตถุดิบทางอ้อมหรือไม่นั้นอาจพิจารณาจากต้นทุนโดยวัตถุดิบทางอ้อมจะมีมูลค่าน้อยมากเมื่อเทียบกับมูลค่าของสินค้าสำเร็จรูป ตัวอย่างเช่น กาว เหนียว จะ เป็นวัตถุดิบทางอ้อมของกิจการประเภทผลิตเสื้อผ้า เป็นต้น ดังนั้นวัตถุดิบทางอ้อมจะ

ไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนวัตถุดิบ โดยวัตถุดิบจะถือเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตซึ่งเป็นส่วนประกอบหนึ่งของต้นทุนการผลิต

แรงงานทางตรง (Direct Labour)

กิจการประเภทผลิตสินค้าจะนำแรงงานมาใช้ในการผลิตโดยแรงงานจะแปลงสภาพวัตถุดิบให้อยู่ในรูปของสินค้าสำเร็จรูป โดยแรงงานที่นำมาใช้ในการแปลงสภาพเป็นสินค้าสำเร็จรูปจะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ แรงงานทางตรง (Direct Labour) และแรงงานทางอ้อม (Indirect Labour)

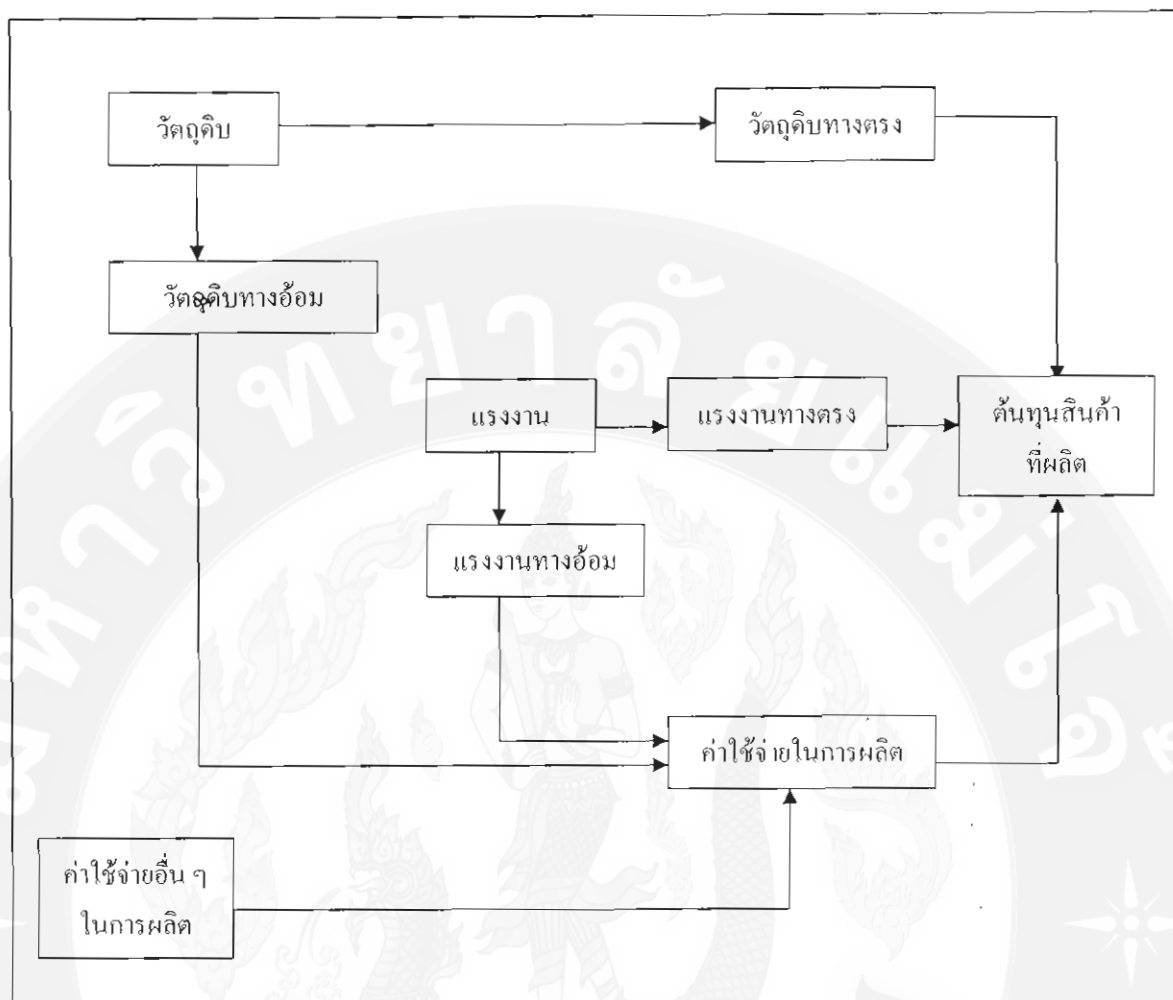
แรงงานทางตรง เป็นแรงงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการแปลงสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปโดยสามารถระบุแจกแจงได้ชัดเจนว่าแรงงานนี้เป็นแรงงานที่นำมาผลิตสินค้าสำเร็จรูปชนิดใด ดังนั้นแรงงานทางตรงจะถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิต

แรงงานทางอ้อม เป็นแรงงานที่ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงในการแปลงสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป ไม่สามารถระบุแจกแจงได้ชัดเจนว่าแรงงานนี้ทำงานให้กับการผลิตสินค้าสำเร็จรูปชนิดใด แต่อย่างไรก็ตามแรงงานทางอ้อมนี้มีความจำเป็นในขบวนการผลิต เช่น ผู้ควบคุมงาน เป็นต้น ดังนั้นแรงงานทางอ้อมจะถือเป็นค่าใช้จ่ายการผลิตซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิต

ค่าใช้จ่ายในการผลิต (Manufacturing Overhead)

เป็นต้นทุนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการแปลงสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป หรืออาจกล่าวได้ว่าค่าใช้จ่ายการผลิตเป็นต้นทุนการผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากวัตถุดิบและแรงงานทางตรง

สำหรับการจำแนกต้นทุนการผลิตเป็น 3 ประเภท คือ วัตถุดิบตรง แรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต สามารถแสดงส่วนประกอบของต้นทุนสินค้าที่ผลิตได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ส่วนประกอบของต้นทุนสินค้าที่ผลิต

การจำแนกต้นทุนเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของต้นทุน

พฤติกรรมต้นทุน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของต้นทุนที่ผันแปรไปตามการเปลี่ยนแปลงของปริมาณกิจกรรมธุรกิจ เมื่อมีการเพิ่มหรือลดปริมาณกิจกรรม ต้นทุนบางตัวก็จะเพิ่มหรือลดตามกันหรืออาจจะไม่เปลี่ยนแปลงเลยก็มี สำหรับวัตถุประสงค์ในการวางแผน ผู้บริหารควรที่จะวิเคราะห์ต้นทุนที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะถ้ารู้ว่าต้นทุนจะเปลี่ยนแปลงไปในทางใด ผู้บริหารจำเป็นต้องศึกษาต่อไปว่าจากการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นปริมาณเงินที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงเท่าใด พฤติกรรมของต้นทุนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือแบบผันแปรและคงที่ ดังตารางที่ 1

วัตถุประสงค์ของการจำแนกต้นทุน	การจำแนกต้นทุน
เพื่อการรายงานในงบการเงินให้กับบุคคลภายนอก	● ต้นทุนผลิตภัณฑ์ (ต้นทุนที่สะสมอยู่ในตัวสินค้า) - วัตถุดิบทางตรง - ค่าแรงทางตรง - ค่าใช้จ่ายในการผลิต ● ต้นทุนประจำหน่วย (ค่าใช้จ่าย) ● ต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต - ค่าใช้จ่ายในการตลาดหรือการขาย - ค่าใช้จ่ายในการบริหาร
เพื่อการวิเคราะห์พฤติกรรมเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรม	● ต้นทุนผันแปร ● ต้นทุนคงที่
เพื่อการจัดสรรต้นทุนให้กับหน่วยคิดต้นทุน เช่น ตามแผนหรือผลิตภัณฑ์	● ต้นทุนทางตรง (สามารถวัดได้ง่าย) ● ต้นทุนทางอ้อม (ไม่สามารถวัดได้ง่าย จะต้องใช้วิธีจัดสรร)
เพื่อการตัดสินใจ	● ต้นทุนส่วนแตกต่าง ● ต้นทุนจม ● ต้นทุนเสียโอกาส

ตารางที่ 1 สรุปการจำแนกต้นทุน

ต้นทุนผันแปร

ต้นทุนผันแปร คือ ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงทั้งจำนวนในทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของระดับกิจกรรม กิจกรรมอาจเป็นจำนวนสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิต จำนวนสินค้าสำเร็จรูปที่ขาย จำนวนกิโลเมตรที่ขับ จำนวนเตียงที่คนไข้นอนอยู่ จำนวนบรรทัดที่พิมพ์ จำนวนชั่วโมงที่ทำงาน เป็นต้น ตัวอย่างที่ดีของต้นทุนผันแปรคือ วัตถุดิบทางตรง ต้นทุนของวัตถุดิบทางตรงโดยรวมที่ใช้ในการผลิตแต่ละงวดผันแปรไปตามจำนวนสินค้าที่ผลิต ตัวอย่างของบริษัท GM รถที่ผลิตแต่ละคันจะต้องมีแบตเตอรี่ถ้าผลิตรถออกมามากก็ต้องใช้จำนวนแบตเตอรี่มากตามกัน ถ้าการผลิตลดลงจำนวนแบตเตอรี่ที่ใช้ก็ลดลงเช่นกัน

ต้นทุนคงที่

ต้นทุนคงที่เป็นต้นทุนที่คงที่ (โดยรวม) ไม่ว่าระดับกิจกรรมจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ซึ่งไม่เหมือนกับต้นทุนผันแปร ต้นทุนคงที่ไม่ถูกกระทบหรือไม่ผันแปรไปตามการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรม ดังนั้น ไม่ว่าระดับกิจกรรมที่ทำจะมากหรือน้อย ต้นทุนคงที่รวมจะไม่เปลี่ยนแปลงเลย ถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากอิทธิพลภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงราคา

การจำแนกต้นทุนเพื่อการจัดสรรต้นทุนให้แก่หน่วยต้นทุน

วัตถุประสงค์ในการจัดสรรต้นทุนก็เพื่อประโยชน์ของการตั้งราคา การศึกษาความสามารถในการทำกำไร และการควบคุมการใช้จ่าย หน่วยต้นทุน (Cost Object) คือ อะไรก็ได้ที่เราต้องการหาต้นทุน เช่น สินค้า ลูกค้า งานที่ทำแต่ละชิ้น แผนกต่าง ๆ ในองค์กร เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดสรรต้นทุนให้หน่วยต้นทุน ต้นทุนถูกแบ่งออกเป็นต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อม

ต้นทุนทางตรง

ต้นทุนทางตรง คือ ต้นทุนที่สามารถวัดได้ง่ายและสะดวกจากหน่วยต้นทุน แนวคิดของต้นทุนทางตรงไม่ใช่แค่วัตถุดิบทางตรงและค่าแรงงานทางตรงเท่านั้น เช่น บริษัททรีบีค ซึ่งเป็นบริษัทผู้ผลิตรองเท้าได้จัดสรรต้นทุนให้กับสำนักงานขายหลายโซนและในหลายประเทศ ดังนั้นค่าเงินเดือนของผู้จัดการฝ่ายขายในโตเกียวจัดเป็นต้นทุนทางตรงของสำนักงานในโตเกียว

ต้นทุนทางอ้อม

ต้นทุนทางอ้อม คือ ต้นทุนที่ไม่สามารถวัดได้ง่ายหรือสะดวกจากหน่วยต้นทุน เช่น โรงงานแคมป์เบลล์ ชู๊ป ซึ่งผลิตชู๊ปกระป๋องหลายชนิด เงินเดือนของผู้จัดการโรงงานจะถือเป็นต้นทุนทางอ้อมของชู๊ปกระป๋องชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น ชู๊ปกล้วยเตี้ยวก๊อ เหตุผลก็คือ เงินเดือนของผู้จัดการโรงงานไม่ได้เกิดจากการผลิตชู๊ปชนิดใดชนิดหนึ่ง แต่เกิดจากการผลิตสินค้าทุกชนิดทุกอย่างในโรงงานทั้งหมด การที่จะติดตาม ต้นทุนได้โดยตรงจากหน่วยงานใดก็ตาม ต้นทุนจะต้องเกิดจากหน่วยต้นทุนนั้น เงินเดือนของผู้จัดการโรงงานถือเป็นต้นทุนส่วนกลางคือต้นทุนที่ใช้ในหลายหน่วยต้นทุน แต่ไม่สามารถวัดได้โดยตรงจากแต่ละหน่วยต้นทุน ต้นทุนส่วนกลางเป็นตัวอย่างหนึ่งของต้นทุนทางอ้อม

การที่จะจัดว่าต้นทุนใดเป็นต้นทุนทางตรงหรือทางอ้อมขึ้นอยู่กับหน่วยต้นทุน ในขณะที่เงินเดือนผู้จัดการโรงงานเป็นต้นทุนทางอ้อมของการผลิตชู๊ปกล้วยเตี้ยวก๊อ แต่ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะ

เป็นต้นทุนทางตรงของแผนการผลิต ซึ่งในกรณีแรกหน่วยต้นทุนคือ ขุปก้วยเตี่ยวไก่และในกรณีหลัง หน่วยต้นทุนคือ แผนการผลิต ต้นทุนทางอ้อมของหน่วยต้นทุนหนึ่งอาจจะเป็นต้นทุนทางตรงของ หน่วยต้นทุนอื่น

การจำแนกต้นทุนเพื่อการตัดสินใจ

ข้อมูลต้นทุนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการตัดสินใจของผู้บริหารเพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุด ในการตัดสินใจ อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารควรเข้าใจถึงต้นทุนส่วนแตกต่าง (Differential Costs) ต้นทุนเสียโอกาส (Opportunity Costs) และต้นทุนจม (Sunk Costs)

ต้นทุนแลรายได้ที่แตกต่างกัน

สำหรับการตัดสินใจทางธุรกิจนั้น ทางเลือกแต่ละอย่างก็จะมีทั้งภาระต้นทุนที่ต้องจ่าย และประโยชน์ที่จะได้รับ ต้นทุนและประโยชน์ของแต่ละทางเลือกจะต้องนำมาเปรียบเทียบกัน ความแตกต่างของต้นทุนของสองทางเลือกเรียกว่า ต้นทุนส่วนแตกต่าง ส่วนความแตกต่างของรายได้ของสองทางเลือกเรียกว่า รายได้ส่วนแตกต่าง

ต้นทุนส่วนแตกต่างบางที่เรียกว่าต้นทุนส่วนที่เพิ่มขึ้น (Incremental Cost) ถึงแม้ถ้าพูดกันโดยตรงแล้ว ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นควรจะเน้นเฉพาะการเพิ่มขึ้นของต้นทุนของทางเลือกหนึ่งกับอีก ทางเลือกหนึ่งและการลดลงของต้นทุนควรจะเรียกว่าต้นทุนที่ลดลง (Decremental Cost) ความหมายของต้นทุนส่วนแตกต่างจะรวมถึงต้นทุนที่เพิ่มและต้นทุนที่ลดระหว่างทางเลือก

ต้นทุนเสียโอกาส

ต้นทุนเสียโอกาส คือ ประโยชน์ที่สูญเสียจากการเลือกในทางเลือกปัจจุบันแทนทางเลือกอื่น

ต้นทุนจม

ต้นทุนจม คือ ต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้วและไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ด้วยการตัดสินใจใด ๆ ใน ปัจจุบันหรือในอนาคต เพราะว่าต้นทุนจมนี้ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ต้นทุนนี้จึงจัดเป็นต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างและไม่ต้องนำมาคำนวณในการตัดสินใจ

แนวคิดเกี่ยวกับสินทรัพย์ทางการเกษตร (ประภาวรรณ ปุณณะพรรค, ม.ป.ป. 3)

International Accounting Standard Committee (IASC) ได้จัดทำร่างมาตรฐานการบัญชีเกษตรกรรมขึ้นมา ซึ่ง IASC ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพและจำแนกสินทรัพย์ชีวภาพไว้ดังต่อไปนี้

ธุรกิจการเกษตร (Agriculture) หมายถึง การจัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพของพืชและสัตว์เพื่อประโยชน์ในการบริโภคหรือการผลิต

สินทรัพย์ชีวภาพ (Biological Assets) หมายถึง กลุ่มของพืชและสัตว์ที่มีชีวิตที่กิจการถือครองเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพ

การเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพ (Biological Transformation) หมายถึง เหตุการณ์ที่ประกอบด้วย การเติบโต การเกิดใหม่ และการเสื่อมถอยทางกายภาพของพืชและสัตว์ ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณและคุณภาพ หรือสร้างสินทรัพย์ใหม่ในรูปของผลผลิตทางการเกษตรหรือสินทรัพย์ชีวภาพในรูปแบบเดิม

ผลผลิตทางการเกษตร (Agricultural produce) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีชีวิตซึ่งเก็บเกี่ยวจากสินทรัพย์ชีวภาพของกิจการเพื่อจำหน่าย รอคการผลผลิต หรือรอการบริโภค

สินทรัพย์ทางชีวภาพถือเป็นสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้หลักของธุรกิจการเกษตร และมีความสำคัญอย่างมากต่อการแสดงฐานะทางการเงินในปัจจุบัน และการกำหนดกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต สินทรัพย์ทางชีวภาพถือไว้เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพ ซึ่งเกิดได้จากการจัดการแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ (Natural resource) ขบวนการทางชีวภาพ (Biological processes) และจะให้ผลผลิตในปริมาณที่แตกต่างกัน

การเปลี่ยนแปลงทางสินทรัพย์ (Asset changes)

1. การเจริญเติบโต (Growth) เป็นตัวแปรสำคัญในขบวนการเกษตร ซึ่งเป็นผลให้ปริมาณเพิ่มขึ้นและพัฒนาคุณภาพของพืชและสัตว์ ตัวอย่าง เช่น การเพิ่มขึ้นของน้ำหนักส่วนสูง ขนาดรอบลำตัว และความหนาแน่น
2. การเสื่อมถอย (Degeneration) เป็นเหตุการณ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในขบวนการเกษตร ซึ่งเป็นผลทำให้ปริมาณลดลง และการลดคุณภาพของพืชและสัตว์

การคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์

กรณีที่มีสัตว์สำหรับใช้งาน ประเภทเลี้ยงไว้เพื่อนำมาผสมพันธุ์ ถือว่าเป็นสินทรัพย์ที่จะต้องคิดค่าเสื่อมราคาเช่นเดียวกับสินทรัพย์อื่นๆ เช่นเดียวกัน โดยการคิดค่าเสื่อมราคานั้นนิยมคิดกันในอัตรา 10 % ต่อปี ส่วนสัตว์ที่เลี้ยงไว้เพื่อขายไม่ต้องมีการคิดค่าเสื่อมราคาแต่อย่างใด สัตว์ที่เลี้ยงไว้เพื่อขายอาจจะมียุขเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ก็เป็นไปได้ และถ้าไม่สามารถจำหน่ายสัตว์เหล่านั้นได้หมด ก็ให้ถือว่าสัตว์เหล่านั้นเป็นสินทรัพย์คงเหลือในงบดุลตามราคาทุน ซึ่งจะแสดงยอดในบัญชีสินค้าคงเหลือ (วิเชียร พันธุ์ประไพ, 2547:134)

การสร้างสินทรัพย์ใหม่ (Creation of new assets)

1. ผลผลิต (Production) ผลผลิตที่ไม่มีชีวิตจากพืชและสัตว์ หรือเรียกว่า "ผลผลิตทางการเกษตร (Agricultural Produce)" เช่น น้ำยางพารา ใบชา ขนสัตว์ และน้ำมัน
2. การสืบพันธุ์ (Procreation) ผลผลิตที่มีชีวิตจากพืชและสัตว์ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันกับสินทรัพย์ชีวภาพที่มีอยู่เดิม เช่น ลูกแกะ ลูกวัว และกล่ำไม้

ในขบวนการเกษตร การเปลี่ยนแปลงทางสินทรัพย์เป็นเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้เกิดผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตทั้งในงวดปัจจุบันและอนาคต ทางด้านการสร้างสินทรัพย์ใหม่จะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการเกษตร เช่น การปลูกป่า การเลี้ยงไก่เพื่อการบริโภคหรือการทำฟาร์มเลี้ยงปลา การสร้างสินทรัพย์ใหม่อาจจะไม่มีความสำคัญมากนักแต่สำหรับธุรกิจสวนดอกไม้ การเลี้ยงไก่ไข่ การปลูกต้นยาง การสร้างสินทรัพย์ใหม่เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ ซึ่ง LASC แบ่งประเภทของการผลิตทางการเกษตรไว้ 2 ประเภท ดังนี้

1. Consumable หมายถึง กิจกรรมทางการเกษตรที่พืชหรือสัตว์จะถูกเก็บเกี่ยวเมื่อมีอายุที่เหมาะสม เช่น วัวเนื้อ ป่าไม้ ข้าว เป็นต้น
2. Bearer หมายถึง กิจกรรมทางการเกษตรที่พืชหรือสัตว์จะให้ผลผลิตเพื่อทำการเก็บเกี่ยว เช่น ต้นชา ต้นแอปเปิ้ล การเลี้ยงแพะเพื่อรีดนมหรือตัดไปขาย การเลี้ยงโคนม การเลี้ยงนกกระเจองเทศ

จากลักษณะของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารงานและจัดการฟาร์มสุกรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ สามารถนำร่างมาตรฐานการบัญชีที่กล่าวไว้ข้างต้นมาประยุกต์ใช้ได้ จากคำนิยามข้างต้นกล่าวว่าธุรกิจการเกษตรคือการจัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพของพืชและสัตว์เพื่อประโยชน์ในการบริโภคหรือการผลิต ดังนั้นการทำฟาร์มสุกรจึงถือเป็นธุรกิจการเกษตรประเภทหนึ่ง หมายถึง การเลี้ยงสุกร พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ จนกระทั่งจนถึงวัยเจริญพันธุ์

รวมถึงการเลี้ยงสุกรขุนเพื่อการจำหน่าย และยังมีการสร้างสินทรัพย์ใหม่ หมายถึง ลูกสุกรที่เกิดจากพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกรที่กล่าวข้างต้น ซึ่งสามารถจำแนกสินทรัพย์ทางชีวภาพได้ดังนี้ คือ

1. พ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกร ถือเป็นการผลิตทางการเกษตรประเภท Bearer ผลผลิตที่บริษัทเก็บเกี่ยวได้จากพ่อพันธุ์แม่พันธุ์แม่พันธุ์สุกร คือ ลูกสุกร ซึ่งจะนำไปเลี้ยงต่อเป็นสุกรขุน หรือ จะจัดจำหน่ายแล้วแต่วัตถุประสงค์ของผู้เลี้ยงสุกร

2. ลูกสุกร ถือเป็นการผลิตทางการเกษตรประเภท Consumable ลูกสุกรขุนจะจำหน่ายเมื่อมีน้ำหนักตามความต้องการของตลาด หรืออาจถูกจำหน่ายตั้งแต่ยังเล็ก หากผู้เลี้ยงสุกรมีวัตถุประสงค์ในการเลี้ยงสุกรเพื่อผลิตลูกสุกรจำหน่าย

แนวคิดเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกร

การคำนวณต้นทุนฟาร์มสุกร

ในการเลี้ยงสุกรเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ต้นทุนการเลี้ยงสุกรก็เป็นสิ่งจำเป็นที่เจ้าของฟาร์มควรจะทราบเพื่อใช้ในการกำหนดราคาขายสุกร หรือบางครั้งราคาซื้อ ขายสุกร อาจจะถูกกำหนดโดยตลาดทำให้เจ้าของกิจการจะต้องพยายามควบคุมต้นทุนการเลี้ยงสุกรให้ต่ำกว่าราคาตลาดเพื่อให้ได้กำไรจากการขายสุกรให้มากที่สุด

ต้นทุนการเลี้ยงสุกรขุน

การผลิตสุกรสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. การเลี้ยงสุกรพันธุ์
2. การเลี้ยงสุกรขุน
3. การเลี้ยงสุกรแบบสมบูรณ์

ต้นทุนการเลี้ยงสุกรของฟาร์มแต่ละชนิดมีลักษณะดังนี้

1. การเลี้ยงสุกรพันธุ์ จะเป็นการผลิตลูกสุกรหย่านมขายให้กับผู้เลี้ยงสุกรขุน นำไปขุนต่อจนถึงขนาดส่งให้ตลาด ลูกสุกรที่ขายมักมีอายุในช่วง 7-9 สัปดาห์ และมีน้ำหนักตัวประมาณ 16 – 20 กิโลกรัม วัตถุประสงค์หลักของกิจการประเภทนี้ คือ การผลิตลูกสุกรที่มีคุณภาพสูง ปราศจากโรคต่าง ๆ และมีความสม่ำเสมอสูงทั้งทางด้านขนาดและรูปร่าง กิจการประเภทนี้ทำให้สามารถใช้ประโยชน์ จากโรงเรือนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ และมีการใช้แรงงานอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี

ต้นทุนของกิจการประเภทนี้คือ ต้นทุนพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ค่าอาหารพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ลูก และลูกสุกร ค่าแรง รวมถึงค่าบริการทางด้านสัตวแพทย์ เวชภัณฑ์ และค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และนอกจากนี้คือค่าเสื่อมราคาโรงเรือนและอุปกรณ์ต่าง ๆ

2. การเลี้ยงสุกรขุน กิจการประเภทนี้ผู้เลี้ยงจะซื้อลูกสุกรหย่านม หรือลูกสุกรรุ่น มาเลี้ยงขุนจนถึงขนาดส่งตลาด (น้ำหนักตัวประมาณ 100 กิโลกรัม) กิจการประเภทนี้จะต้องใช้เงินจำนวนมากในการซื้อลูกสุกรและซื้ออาหาร เป็นกิจการที่มีความเสี่ยงค่อนข้างสูง แต่ต้องการแรงงานและความชำนาญน้อยกว่าการเลี้ยงสุกรพันธุ์

ต้นทุนของกิจการประเภทนี้ คือ ต้นทุนลูกสุกรที่ซื้อ ค่าอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงสุกร ค่าแรง ค่าบริการด้านสัตวแพทย์ ค่าเวชภัณฑ์ ค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และค่าเสื่อมราคา โรงงานและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเลี้ยงสุกร

3. การเลี้ยงสุกรแบบผสมพันธุ์ จะเริ่มที่ผู้เลี้ยงจะต้องผลิตลูกสุกรเอง แล้วทำการขุน จนถึงขนาดส่งตลาด ซึ่งการเลี้ยงสุกรประเภทนี้ผู้เลี้ยงสุกรจะต้องมีความชำนาญทั้งด้านการผลิต ลูกสุกรและการขุนสุกร

ในการคำนวณต้นทุนของการเลี้ยงสุกรประเภทนี้ ค่าใช้จ่ายที่จะนำมาคำนวณต้นทุน ได้แก่ ต้นทุนพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ค่าอาหารพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ค่าอาหารลูกสุกรขุน ค่าแรง ค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ ค่าเวชภัณฑ์ ค่ารักษาพยาบาล ค่าเสื่อมราคาโรงงานและอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงค่าเสื่อมพันธุ์ของ พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์สุกร การเลี้ยงสุกรแบบผสมพันธุ์ มีแนวคิดดังนี้

1. วิธีการบันทึกบัญชี จะใช้วิธีการสินค้าแบบตรวจนับ(Periodic Inventory) ในการ บันทึกบัญชี ตั้งแต่การซื้ออาหาร ยาและเวชภัณฑ์ การเลี้ยงจนกระทั่งจำหน่าย ดังนั้นเมื่อมีการซื้อ อาหารยาและเวชภัณฑ์ จะบันทึกเพียงรายการซื้อเท่านั้น และจะมีการตรวจนับยอดคงเหลือเมื่อ สิ้นงวดบัญชี การใช้วิธีการสินค้าแบบตรวจนับเนื่องจากสะดวกและเป็นที่นิยมกว่าการใช้วิธีการ สินค้าแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory)

2. ต้นทุนพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกร ในกรณีที่ซื้อพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรเข้ามา ต้นทุนจะเกิด จากราคาซื้อพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ รวมต้นทุนการเลี้ยง ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าแรง และค่าใช้จ่ายฟาร์ม จนกระทั่งพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ นั้นถึงวัยเจริญพันธุ์ จึงหยุดรับรู้ต้นทุนและโอนเข้าเป็นสินทรัพย์ในงบดุล

ในกรณีที่เลี้ยงลูกสุกรไว้เพื่อเป็นพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ เอง ต้นทุนพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกร หมายถึงค่าอาหาร ค่าแรง และค่าใช้จ่ายฟาร์มที่เกิดขึ้นในการเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ซึ่งใช้ ระยะเวลาเลี้ยงประมาณ 8 เดือน พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรจะพร้อมทำการผสมพันธุ์ จากนั้นจะหยุด รับรู้ต้นทุนและโอนเป็นสินทรัพย์ในงบดุลเช่นเดียวกันกับการซื้อพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์

3. วิธีการตัดค่าเสื่อมพันธุ์ เป็นการตัดจำหน่ายต้นทุนพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกร คล้ายกับการตัดค่าเสื่อมราคา โดยแนะนำให้ตัดค่าเสื่อมพันธุ์ให้หมดภายในระยะ 4 ปี ซึ่งจะเป็นช่วงเวลาแม่พันธุ์สุกรให้ลูกได้ดี หลังจากนั้นลูกสุกรที่เกิดมาจะไม่ค่อยสมบูรณ์ อัตราการตายของลูกสุกรมีสูง ทำให้ผู้เลี้ยงสุกรมีต้นทุนในการเลี้ยงที่สูงขึ้น โดยการตัดจำหน่ายจะใช้วิธีเส้นตรง

4. ต้นทุนลูกสุกร เป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นในช่วงแม่พันธุ์สุกรตั้งท้อง โดยจะบันทึกค่าอาหารที่ใช้เลี้ยงแม่พันธุ์สุกรตั้งท้อง ค่าแรง และค่าใช้จ่ายฟาร์มที่จ่ายไปเพื่อเลี้ยงแม่สุกรตั้งท้อง นำต้นทุนที่เกิดขึ้นหารด้วยจำนวนลูกสุกรที่คลอดและรอดตายก็จะได้ต้นทุนลูกสุกรต่อหัว ซึ่งเป็นต้นทุนสะสมของลูกสุกรเมื่อนำไปเลี้ยงเป็นสุกรขุนต่อไป

5. ต้นทุนสุกรขุน จะมีต้นทุนสะสมมาจากลูกสุกร จากนั้นจะนำมารวมด้วยค่าอาหาร ค่าแรง และค่าใช้จ่ายฟาร์มก็จะได้ต้นทุนสุกรขุน ซึ่งในการบันทึกต้นทุนนั้น จะใช้ต้นทุนมาตรฐานเข้ามาช่วยในการคำนวณต้นทุนเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว และสามารถสนองความต้องการข้อมูลได้ทันที่

6. การตีราคาสินค้าคงเหลือ จะตีราคาต้นทุนสุกรขุนตามต้นทุนมาตรฐาน ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากงบบันทึกงาน

7. ต้นทุนสินค้าขาย คำนวณจากสินค้าคงเหลือต้นงวด ในที่นี้ก็คือสุกรต้นงวด บวกด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลต้นทุนการเลี้ยงสุกร โดยจะบันทึกรายการทุก ๆ สัปดาห์ ด้วยค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า เมื่อต้องการทราบต้นทุนที่เกิดขึ้นในระหว่างเลี้ยงสุกร ก็สามารถหาได้จากงบบันทึกงานนี้

ต้นทุนในการประกอบกิจการฟาร์ม

ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำฟาร์มเลี้ยงสุกร สามารถจำแนกต้นทุนตามงวดบัญชีได้ดังต่อไปนี้

1. รายจ่ายลงทุน คือรายจ่ายที่เจ้าของฟาร์มสุกรจ่ายไปแล้วสามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งที่ย่อยลงทุนไป ได้มากกว่า 1 ปี ซึ่งรายจ่ายลงทุนนี้จะมีทั้งรายจ่ายที่เกี่ยวกับฟาร์ม และรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน ในส่วนที่เป็นรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับฟาร์ม ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับสินทรัพย์นั้น จะนำไปเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการเลี้ยงสุกร สำหรับรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานก็จะเป็นค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร รายจ่ายลงทุนของการทำฟาร์มสุกรมีดังต่อไปนี้

1.1 ที่ดิน ถือเป็นสินทรัพย์ที่ไม่มีการเสื่อมสภาพไปตามกาลเวลา ดังนั้นจึงไม่มีการตัดจำหน่ายที่ดินเป็นรายจ่ายประจำงวด

1.2 อาคาร เป็นสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน มีอายุการใช้งานประมาณ 20 ปี ดังนั้นจึงมีการตัดจำหน่ายมูลค่าอาคารภายใน 20 ปี มูลค่าที่ตัดจำหน่ายในแต่ละปีเรียกว่าค่าเสื่อมราคา จะถือเป็นค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

1.3 อุปกรณ์สำนักงาน เป็นสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเช่นเดียวกับอาคาร มีอายุการใช้งานประมาณ 5 ปี ค่าเสื่อมราคาถือเป็นค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

1.4 โรงเรือนสำหรับเลี้ยงสุกร เป็นสินทรัพย์สำคัญที่ใช้ในการทำฟาร์มเลี้ยงสุกร จะมีอายุการใช้งานประมาณ 20 ปี เท่ากับอาคารสำนักงาน ค่าเสื่อมราคาที่เกิดขึ้นแก่โรงเรือนสำหรับเลี้ยงสุกรนั้น จะนำไปรวมเป็นค่าใช้จ่ายฟาร์มเพื่อรวมคำนวณเป็นต้นทุนการเลี้ยงสุกรต่อไป

1.5 พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ จากบทที่ 3 ที่ได้กล่าวถึงนิยามของสินทรัพย์ชีวภาพซึ่งพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ได้เข้านิยามของสินทรัพย์ชีวภาพ ดังนั้นจึงถือว่ารายจ่ายที่จ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ เป็นรายจ่ายลงทุน และพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ถือเป็นสินทรัพย์สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ใช้ในการทำฟาร์มเลี้ยงสุกรแบบสมบูรณ์ อายุการใช้งานพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรนั้นจะอยู่ในช่วง 4-8 ปี การตัดจำหน่ายมูลค่า พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ ก็จะทำภายในระยะเวลา 4-8 ปี ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นนั้นจะเรียกว่า มูลค่าเสื่อมพันธุ์ซึ่งจะนำมาคำนวณเป็นต้นทุนสุกร

2. รายจ่ายประจำ คือรายจ่ายที่ให้ประโยชน์ในงวดบัญชีที่รายจ่ายนั้นเกิดขึ้น ซึ่งจะ เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นที่สำนักงาน การทำฟาร์มสุกรนั้นไม่ได้มีเพียงแค่ส่วนฟาร์มเท่านั้น ยังจะต้องมีส่วนของสำนักงานเพื่อใช้ในการด้านการบริหาร การติดต่อพบปะลูกค้าและใช้เพื่อการอื่น ๆ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสุกร รายจ่ายประจำมีดังต่อไปนี้

- 2.1 วัสดุสิ้นเปลืองสำนักงาน
- 2.2 ค่าเบี้ยประกันอาคาร
- 2.3 ค่าซ่อมแซมอาคาร
- 2.4 ค่าน้ำ
- 2.5 ค่าไฟฟ้า
- 2.6 ค่าโทรศัพท์
- 2.7 เงินเดือนพนักงาน
- 2.8 ค่าเสื่อมราคาอาคาร
- 2.9 ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์สำนักงาน
- 2.10 ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

3. ต้นทุนการเลี้ยงสุกรขุน คือ ต้นทุนของการเลี้ยงสุกรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องโดยตรง และทางอ้อมกับการเลี้ยงสุกรขุน ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

- 3.1 ค่าอาหาร

- 3.2 ค่าแรง
- 3.3 เงินเดือน
- 3.4 ยา
- 3.5 วัสดุสิ้นเปลืองฟาร์ม
- 3.6 ค่ารักษาพยาบาลลูก
- 3.7 ค่าใช้จ่ายในการผสมเทียม
- 3.8 ค่าซ่อมแซมโรงเรือน
- 3.9 ค่าเบี้ยประกันโรงเรือน
- 3.10 ค่าน้ำ
- 3.11 ค่าไฟฟ้า
- 3.12 ค่าโทรศัพท์
- 3.13 ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนและอุปกรณ์
- 3.14 ค่าเสื่อมพันธุ์
- 3.15 ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

องค์ประกอบของต้นทุนการเลี้ยงสุกรแบบสมบูรณ์

ต้นทุนการเลี้ยงสุกรจะประกอบด้วย

1 อาหาร คือ ต้นทุนของอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงสุกร ไม่ว่าจะเป็นอาหารที่ใช้เลี้ยงพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ หรือสุกรขุน เพื่อให้สุกรมีอัตราการเจริญเติบโตที่ดี สุขภาพแข็งแรง และเนื่องจากสุกรในแต่ละวัยจะต้องการสารอาหารที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงมีการแบ่งประเภทอาหารให้เหมาะสมสำหรับสุกรวัยต่าง ๆ ดังนี้

- อาหารสุกรเล็ก เป็นการให้อาหารระยะแรกของลูกสุกรหลังการหย่านมเพื่อช่วยเร่งให้ลูกสุกรมีอัตราการเจริญเติบโตที่ดี การให้อาหารสุกรเล็กนั้นจะต้องไม่จำกัดอาหาร ควรให้ลูกสุกรได้กินอาหารอย่างเต็มที่ ซึ่งอาหารสำหรับลูกสุกรวัยนี้จะต้องให้พลังงานสูง แต่ลดโปรตีนให้ต่ำลงพอเหมาะกับความต้องการของลูกสุกร

- อาหารสุกรขุน จะต้องให้อาหารมากเพียงพอกับความต้องการของร่างกายที่มีสูง เพื่อให้การเจริญเติบโตเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ควรให้สุกรได้กินอาหารอย่างเต็มที่แต่ไม่ควรมากเกินไปจนเกินไปจนทำให้สุกรเกิดโรคอ้วน

- อาหารสุกรให้นมลูก เป็นอาหารเช่นเดียวกับอาหารสุกรขุน และควรจะให้แม่พันธุ์สุกรได้ทานอาหารอย่างเต็มที่ เพื่อให้แม่สุกรสามารถผลิตน้ำนมได้มากเพียงพอต่อความต้องการของลูกสุกร และทำให้แม่พันธุ์สุกรแข็งแรงได้เร็ว พร้อมสำหรับการผสมพันธุ์ครั้งต่อไป

- อาหารแม่พันธุ์สุกรอ้วนท้อง จะต้องให้อาหารเพียงพอกับความต้องการ แต่ในช่วง 75 วันก่อนถึงกำหนดคลอดจะต้องให้อาหารเพิ่มมากขึ้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องขึ้นอยู่กับสภาพความสมบูรณ์ของร่างกายแม่พันธุ์สุกรอีกด้วย

2. แรงงาน คือ ต้นทุนแรงงานที่เกิดขึ้นในการเลี้ยงสุกรขุน ค่าแรงที่เกิดขึ้นในการทำฟาร์มสุกรมีดังต่อไปนี้

- การใช้แรงงานในการผสมอาหาร โดยส่วนมากฟาร์มเลี้ยงสุกรขนาดใหญ่จะนิยมผสมอาหารสำหรับเลี้ยงสุกรเองมากกว่าซื้ออาหารสำเร็จรูป เนื่องจากอาหารสำเร็จรูปมีราคาสูงกว่าอาหารที่ผสมเอง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง

- การใช้แรงงานในการเลี้ยงสุกร คือการใช้แรงงานในการให้อาหารสุกร ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของแรงงาน เพราะอาหารเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้สุกรเติบโตแข็งแรง สมบูรณ์ และสามารถขุนได้น้ำหนักขนาดส่งตลาดโดยใช้ระยะเวลาสั้น แต่ในปัจจุบันนิยมให้อาหารด้วยถังให้อาหารสำเร็จรูป เนื่องจากประหยัดแรงงานและสามารถให้อาหารทิ้งไว้ได้จำนวนมากทำให้สุกรมีอาหารทานอยู่ตลอดเวลา แต่ผู้เลี้ยงสุกรมักจะประสบปัญหาสุกรอ้วน มีไขมันมากเกินไป และมีต้นทุนอาหารที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับการให้อาหารโดยแรงงานคน

- การใช้แรงงานในการทำความสะอาดอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเลี้ยงสุกร เพื่อเป็นการป้องกันโรคต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับสุกร อุปกรณ์ต่าง ๆ จึงต้องสะอาดอยู่เสมอ

- การใช้แรงงานทำความสะอาดคอก เมื่อทำการขายสุกรออกไป ควรจะมีการทำความสะอาดคอก เนื่องจากในคอกที่สกปรกจะทำให้สุกรเกิดการเจ็บป่วยได้

- การใช้แรงงานในการทำความสะอาดบริเวณฟาร์ม เพื่อป้องกันโรคที่อาจจะเกิดขึ้นกับสุกร

- การใช้แรงงานในการรักษาพยาบาลสุกร เป็นการรักษาพยาบาลเบื้องต้น เช่นการช่วยเหลือแม่สุกรในการคลอด การตอนลูกสุกรตัวผู้ ในการเลี้ยงสุกรขุนหากไม่ต้องการเก็บลูกสุกรตัวผู้ไว้เป็นพ่อพันธุ์สุกรต่อไป ผู้เลี้ยงสุกรนิยมที่จะตอนลูกสุกรเพศผู้เพื่อกำจัดกลิ่นในเนื้อสุกรตัวผู้และช่วยเพิ่มความสะอาดในการขุนสุกรตัวผู้และตัวเมียรวมในคอกเดียวกัน และการรดน้ำเชื้อไว้เพื่อทำการผสมเทียม ซึ่งหากจ้างสัตวแพทย์มาจัดการในเรื่องดังกล่าวจะทำให้ต้นทุนการเลี้ยงสุกรไม่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้

3. ค่าใช้จ่ายฟาร์ม ประกอบด้วยต้นทุนการเลี้ยงสุกรทั้งหมดที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากอาหารและค่าแรงงานที่เกิดขึ้นกับการเลี้ยงสุกรเพื่อให้การเลี้ยงสุกรดำเนินไปได้ เช่น ของใช้สิ้นเปลือง ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าซ่อมแซมและระวางรักษา ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์ เป็นต้น ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงสุกรมีดังต่อไปนี้

- ค่าอาหารพ่อพันธุ์สุกร เป็นอาหารที่ใช้เลี้ยงพ่อพันธุ์ สุกรหลังจากที่พ่อพันธุ์สุกรถึงวัยเจริญพันธุ์แล้ว โดยจะให้อาหารในปริมาณที่จำกัดเพื่อป้องกันไม่ให้พ่อสุกรเกิดโรคอหิวาต์หมู และโรคปากเท้าเปื่อย ซึ่งหากหมูป่วยเป็นสองโรคนี้จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ฟาร์มเลี้ยงสุกรเป็นอย่างมาก เนื่องจากรักษาไม่หาย หมูจะตายอย่างเดียวและทั้งสองโรคนี้ยังเป็นโรคติดต่อ อาจจะทำให้หมูตายหมดยกคอกเลยก็ได้ และลูกหมูควรได้รับการถ่ายพยาธิเพื่อให้ลูกหมูมีอัตราการเปลี่ยนอาหารที่ดี เติบโตได้อย่างรวดเร็ว

- ค่ารักษาพยาบาลสุกร ในกรณีที่หมูป่วยหรือบาดเจ็บมาก อาจจะต้องจำเป็นต้องจ้างสัตวแพทย์เพื่อมาทำการรักษาสุกรตัวนั้น

- ค่าใช้จ่ายในการผสมเทียม ในระยะแรก ๆ ของการเลี้ยงสุกร ผู้เลี้ยงอาจจะยังไม่มี ความชำนาญในการผสมเทียม จึงต้องจ้างผู้มีความเชี่ยวชาญมาทำให้ ซึ่งค่าใช้จ่ายนี้จะหายไป ในระยะหลังเนื่องจากผู้เลี้ยงมีความชำนาญเพิ่มมากขึ้น

- วัสดุสิ้นเปลืองฟาร์ม เช่น ไหมที่ใช้เย็บแผล

- เงินเดือนผู้จัดการฟาร์มถือเป็นค่าแรงทางอ้อม เนื่องจากไม่ได้เกิดขึ้นโดยตรงกับการเลี้ยงสุกร แต่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ฟาร์มสุกรดำเนินไปได้ด้วยดี

- ค่าซ่อมแซมโรงเรือน ค่าซ่อมแซมจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่าย ไม่บันทึกรวมเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ จากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 กล่าวว่า หลังจากกิจการบันทึกรายการสินทรัพย์แล้ว กิจการต้องบันทึกรายจ่ายที่เกิดขึ้นในภายหลังเป็นส่วนหนึ่งของราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องหากรายจ่ายนั้นจะทำให้กิจการได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานการปฏิบัติงานเดิมที่เคยประเมินไว้ ส่วนรายจ่ายประเภทอื่นที่เกิดขึ้นในภายหลังต้องบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้น ทันที่(สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2542:9)

และค่าซ่อมแซมโรงเรือนเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้การเลี้ยงสุกรดำเนินต่อไปได้ อย่างไม่มีปัญหา หากโรงเรือนชำรุดเสียหายอาจจะทำให้สุกรเกิดการเจ็บป่วย ดังนั้นค่าซ่อมแซมโรงเรือนที่เกิดขึ้นจึงควรบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายฟาร์ม

- ค่าเบี้ยประกันโรงเรือน สำหรับฟาร์มเลี้ยงสุกรขนาดใหญ่จะมีการประกันเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจจะเกิดขึ้นกับโรงเรือน ดังนั้นค่าเบี้ยประกันจึงถือเป็นค่าใช้จ่ายฟาร์ม

- ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า และค่าโทรศัพท์ เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเลี้ยงสุกร ดังนั้นจึงถือเป็นค่าใช้จ่ายฟาร์ม

- ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนและอุปกรณ์ ถือเป็นสินทรัพย์ของกิจการเมื่อนำสินทรัพย์นี้ มาใช้งาน ต้นทุนของบริการที่ได้รับจากสินทรัพย์ในงวดหนึ่ง ๆ จะนำมาคิดเป็นรายจ่ายประจำงวด

และเนื่องจากโรงเรือนและอุปกรณ์เป็นส่วนประกอบสำคัญในการเลี้ยงสุกร ดังนั้นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับโรงเรือนและอุปกรณ์จะต้องบันทึกเข้าเป็นต้นทุนของการเลี้ยงสุกร แต่เนื่องจากไม่ได้เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยตรงกับการเลี้ยงสุกร จึงนำมาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายฟาร์ม

- ค่าเสื่อมพันธุ์ เป็นการตัดจำหน่ายต้นทุนพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกร คล้ายกับการตัดค่าเสื่อมราคา คือเมื่อมีการใช้งานจากสินทรัพย์จะต้องมีต้นทุนจากการใช้งานสินทรัพย์นั้น และตัดเป็นค่าใช้จ่ายประจำปี โดยแนะนำให้ตัดค่าเสื่อมพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรในระยะ 4 ปี โดยการตัดจำหน่ายจะใช้วิธีเส้นตรง เนื่องจากแม่สุกรจะให้ลูกสุกรได้ดีในระยะเวลา 3-4 ปี หลังจากนั้นลูกสุกรที่เกิดมาจะไม่ค่อยสมบูรณ์ อัตราการตายของลูกสุกรมีสูงทำให้ผู้เลี้ยงสุกรมีต้นทุนในการเลี้ยงที่สูงขึ้น

“ ควรเลิกใช้งานแม่พันธุ์หลังคอกที่ 6 เนื่องจากแม่สุกรเป็นสัตว์ที่ต้องรับภารกิจหนักตลอดชีวิต แทบจะกล่าวได้ว่าในช่วงของอายุแรกเท่านั้นที่สุกรมีชีวิตสบาย กินแล้วนอน แต่พอเริ่มวัยสาวและเมื่อเริ่มการผสมพันธุ์ วงจรชีวิตของแม่สุกรที่แน่นอนก็คือ อุ้มท้องประมาณ 114 วัน เลี้ยงลูก 28 วัน แล้วหย่านม ต่อจากนั้นประมาณ 7-14 วัน ก็ผสมพันธุ์ใหม่ วงจรชีวิตเช่นนี้ก็จะดำเนินไปเรื่อย ๆ โดยเฉลี่ยในปีหนึ่ง ๆ แม่สุกรที่ปกติดีควรให้ลูกไม่น้อยกว่า 2 คอก ส่วนจะมากกว่าเท่าไรขึ้นอยู่กับว่ามีปัญหาในการผสมพันธุ์มากน้อยแค่ไหน ซึ่งค่อนข้างแน่นอนว่าทุกฟาร์มจะต้องมีปัญหาไม่มากก็น้อย วงจรชีวิตดังกล่าวแสดงว่าสรีระของระบบสืบพันธุ์ของแม่สุกรต้องทำงานหนักมาก เกิดความเครียดมากตลอดเวลา สุขภาพของร่างกายก็จะค่อย ๆ เสื่อม เมื่อสุกรอายุมากขึ้นหรืออุมท้องหลาย ๆ คอก โดยเฉพาะผนังมดลูกซึ่งเป็นตำแหน่งที่ลูกฝังตัวอยู่ จากการศึกษาของทั้งภายในประเทศและต่างประเทศพบว่า อัตราการตายของลูกและการเกิดเป็นลูกครอกมีเพิ่มมากขึ้นเมื่อแม่สุกรอุมท้องหลายครอกโดยเฉพาะ เมื่อเลยครอกที่ 6 ไปแล้ว” (พิระศักดิ์ จันทรประทีป, 2526:15-16)

- ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการเลี้ยงสุกร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประภาวรรณ ปุณณะพรรค (2543) ศึกษาเรื่อง “ ระบบบัญชีต้นทุนฟาร์มสุกรในจังหวัดเชียงใหม่ ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาลักษณะการดำเนินงานของฟาร์มเลี้ยงสุกรในจังหวัดเชียงใหม่ และออกแบบระบบบัญชีและวิธีการบัญชีต้นทุนฟาร์มเลี้ยงสุกร การศึกษาใช้วิธีการเข้าสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ฝ่ายบัญชีและการเงินของฟาร์มสุกรในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการดำเนินกิจการในรูปแบบบริษัทจำกัด รวมทั้งศึกษาจากเอกสารของบริษัทและเอกสารอ้างอิงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานฟาร์มสุกร เอกสารทางบัญชี งบการเงินและรายงานต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่าแม่พันธุ์สุกรจะเริ่มทำการผสมพันธุ์ครั้งแรกได้เมื่อมีอายุประมาณ 8 เดือนและใน

หนึ่งปีสามารถให้ลูกสุกรได้ 2 ครอก การเลี้ยงสุกรขุนนิยมเลี้ยงลูกสุกร 3 สายเลือดเนื่องจากมีอัตราการเจริญเติบโตเร็ว มีความทนทาน ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีและให้เนื้อสุกรมีคุณภาพดี โดยรูปแบบฟาร์มสุกรมี 3 ลักษณะได้แก่การเลี้ยงเพื่อจำหน่ายลูกสุกร การซื้อลูกสุกรมาขุนเพื่อขาย และการเลี้ยงสุกรแบบสมบูรณ์ตั้งแต่คลอดจนสามารถจำหน่ายเป็นสุกรขุนได้รายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการทำฟาร์มเลี้ยงสุกรแบบสมบูรณ์จะจำแนกเป็น 3 ประเภทคือ รายจ่ายลงทุนเป็นรายจ่ายที่ให้ประโยชน์แก่กิจการมากกว่าหนึ่งงวดบัญชี รายจ่ายประจำได้แก่ค่าใช้จ่ายในการขายและ การบริหารในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการเลี้ยงสุกร ส่วนต้นทุนในการเลี้ยงสุกร ส่วนต้นทุนในการเลี้ยงสุกรเป็นต้นทุนนับตั้งแต่สุกรอยู่ในท้องจนกระทั่งเจริญพันธุ์พร้อมที่จะจำหน่าย โดยต้นทุนพ่อพันธุ์ให้ถือเป็นสินทรัพย์ทางบัญชีที่มีการตัดค่าเสื่อมพันธ์

ทั้งนี้ต้นทุนการเลี้ยงสุกรขุนนั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 ประการประกอบด้วย ค่าอาหาร ค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสุกร การเลี้ยงควรมีการนำเอาต้นทุนมาตรฐานเข้ามาช่วยในการคำนวณต้นทุน โดยจะมีการกำหนดค่าอาหารมาตรฐาน ค่าแรงงานมาตรฐานและค่าใช้จ่ายจัดสรร เพื่อช่วยในการรวบรวมข้อมูลและการบันทึกรายบัญชีสะดวกขึ้น เมื่อสิ้นงวดบัญชี ผลต่างที่เกิดขึ้นจากค่าต้นทุนมาตรฐานและต้นทุนจริง สามารถนำมาปรับปรุงกับต้นทุนมาตรฐานทำให้ทราบต้นทุนมาตรฐานทำให้ทราบต้นทุนสุกรขุนที่แท้จริงได้ และเนื่องจากการเลี้ยงสุกรในแต่ละคอกมีจำนวนและระยะเวลาในการเลี้ยงที่แตกต่างกัน จึงต้องใช้วิธีการบัญชีต้นทุนงานในการรายงานข้อมูล และเอกสารต่าง ๆ เหล่านี้ยังใช้เป็นหลักฐานประกอบการลงบัญชีทำให้การบันทึกบัญชีมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

ปรางค์ทิพย์ เลขบวรวงศ์ (2542) ศึกษาเรื่อง " การศึกษาต้นทุนและรายได้การเลี้ยงกึ่งกุลาดำ : กรณีศึกษา ตำบลบางสมัครและ ตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา" การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและรายได้ การเลี้ยงกึ่งกุลาดำ ของตำบลบางสมัคร และตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เกี่ยวกับลักษณะและสิ่งแวดล้อมทั่วไป ต้นทุนรวม ต้นทุนต่อบ่อ ต้นทุนต่อไร่ ต้นทุนต่อกิโลกรัม รายได้รวม รายได้ต่อบ่อ รายได้ต่อไร่ รายได้ต่อกิโลกรัม อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงาน จุดคุ้มทุนและความสัมพันธ์อีกกระหว่างรายได้และปัจจัยการผลิต เพื่อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการและผู้สนใจ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ประกอบการเลี้ยงกึ่งกุลาดำ จำนวน 40 รายการ เก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาต้นทุน และรายได้การเลี้ยงกึ่งกุลาดำ ใน พ.ศ. 2539 ใช้การสัมภาษณ์มี แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป ความรู้ ความคิดเห็น และ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ สมมติฐาน และการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การศึกษาต้นทุนและรายได้ การเลี้ยงกึ่ง

กุลาดำในแหล่ง พื้นที่ตำบลบางสมัคร และตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ระยะเวลาการเลี้ยง 4 เดือน ต่อรุ่น ปี 2539 ตำบลบางสมัคร มีจำนวนทั้ง 2 รุ่น มีต้นทุนเฉลี่ยต่อบ่อ 134,095.63 บาท ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ 29,151.22 บาท ต้นทุนเฉลี่ยต่อ กิโลกรัม 114.20 บาท และตำบลบางวัว ต้นทุนเฉลี่ยต่อบ่อ 126,047.20 บาท ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ 25,723.92 บาท ต้นทุน เฉลี่ยต่อกิโลกรัม 102.69 บาท รายได้จากการดำเนินงาน ตำบลบางสมัคร 2 รุ่น รายได้เฉลี่ยต่อบ่อ 185,535.03 บาท รายได้เฉลี่ยต่อไร่ 40,333.22 บาท รายได้เฉลี่ยต่อ กิโลกรัม 157.93 บาท สำหรับตำบลบางวัว 2 รุ่น รายได้เฉลี่ยต่อบ่อ 223,116.69 บาท รายได้เฉลี่ยต่อไร่ 45,534.01 บาท รายได้เฉลี่ยต่อ กิโลกรัม 181.98 บาท ผลตอบแทนในการดำเนินการเลี้ยงกุ้ง กุลาดำ ตำบลบางสมัคร 2 รุ่น อัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ยร้อยละ 87.77 ส่วน ตำบลบางวัว จำนวน 2 รุ่น อัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ยร้อยละ 173.58 จุดคุ้มทุนในการดำเนินกิจการการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ตำบลบางสมัคร 2 รุ่น สำหรับระยะเวลา 4 เดือน ในปี พ.ศ. 2539 จุดคุ้มทุนในการดำเนินกิจการ การเลี้ยงกุ้งกุลาดำเฉลี่ยต่อรุ่นของตำบลบางสมัคร 184.57 กิโลกรัม ส่วนตำบลบางวัว 2 รุ่น จุดคุ้มทุนในการผลิตกุ้งกุลาดำ เฉลี่ยต่อรุ่น 150.19 กิโลกรัม

นิจุฉิ ไชยประสิทธิ์ (2542) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทนของ ฟาร์มเลี้ยงสุกรขนาดเล็กในจังหวัดลำพูน โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อประเมินถึง ความเป็นไปได้โดยการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนและความเหมาะสมในการเลี้ยงสุกร และเพื่อ วิเคราะห์ความไหวตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงการเมื่อต้นทุนหรือผลตอบแทนของโครงการ เปลี่ยนแปลงไป โดยในการศึกษาจะใช้การวิเคราะห์ทางการเงินโดยการหามูลค่าของ โครงการโดยใช้ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนการลงทุนภายในโครงการ (IRR) อัตราผลตอบแทนต่อหุ้น (B/C Ratio) เป็นตัววัด ในการศึกษาได้ทำการรวบรวมและเก็บข้อมูล จากฟาร์มสุกรขนาดเล็กในจังหวัดลำพูน จำนวน 5 ฟาร์ม ซึ่งในแต่ละฟาร์มจะมีจำนวนแม่พันธุ์ 100 ถึง 500 ตัว โดยตั้งอยู่ที่อำเภอมือง จำนวน 4 ฟาร์ม และอำเภอบ้านธิ จำนวน 1 ฟาร์ม ระยะเวลาของโครงการกำหนด 10 ปี

ผลการศึกษาโดยอาศัยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนในฟาร์ม เลี้ยงสุกรขนาดเล็กในจังหวัดลำพูนพบว่ามีความคุ้มค่าเพราะโครงการนี้ให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ที่อัตราคิดลด (Discount rate) เท่ากับ 12% เท่ากับ 5,138,000 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 อัตราผลตอบแทนการลงทุนภายในโครงการ (IRR) ของโครงการมีค่าเท่ากับ 18.05% เมื่อ เทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในระยะยาวที่กำหนดคือ 12% ซึ่งอัตราผลตอบแทนภายในจากการ ลงทุนตามโครงการจะมีค่ามากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และมีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) ที่ใช้อัตราคิดลด (Discount rate) เท่ากับ 12% จะมีค่าเท่ากับ 1.033 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1

วิมล จัตตะวานิช (2542) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงสุกรที่มีการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ทางการเงินในการเลี้ยงสุกรที่มีการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในจังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในระบบจ้างเลี้ยงกับบริษัทเอกชนจำนวน 121 ราย เป็นฟาร์มสุกรพันธุ์ 37 ราย ฟาร์มสุกรขุน 84 ราย โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบสอบถาม เพื่อต้องการทราบข้อมูลการลงทุนสร้างโรงเรือนเลี้ยงสุกร ค่าใช้จ่าย และรายได้ที่เกิดขึ้นในปี 2541 เพื่อนำมาวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนการลงทุนภายใน (IRR) ของการเลี้ยงสุกรในปัจจุบัน และอัตราผลตอบแทนภายในหากมีการลงทุนก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพจากมูลสุกรเพื่อนำบำบัดน้ำเสียจากฟาร์มสุกร จะได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐ

ผลการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนภายในของการเลี้ยงสุกรที่ไม่มีการก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพ คือ ฟาร์มสุกรพันธุ์ขนาดการเลี้ยง 100 ตัว มีค่าเท่ากับ 13.81% ฟาร์มสุกรพันธุ์ขนาดการเลี้ยง 300 ตัว มีค่าเท่ากับ 18.72% และหากมีการเพิ่มการลงทุน ก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพ พบว่าอัตราผลตอบแทนภายใน ของฟาร์มสุกรพันธุ์มีค่าเท่ากับ 13.59% และฟาร์มสุกรขุนมีค่าเท่ากับ 14.44% ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและจากการศึกษายังพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรส่วนใหญ่ กู้เงินจากสถาบันการเงินเพื่อการลงทุนในการเลี้ยงสุกร ถ้าต้องการลงทุนเพิ่มในการก่อสร้างบ่อก๊าซชีวภาพแล้ว อัตราผลตอบแทนภายในหลังจากหักดอกเบี้ยเงินกู้ค่อนข้างต่ำ โดยฟาร์มสุกรพันธุ์มีค่าเท่ากับ 9.27% และฟาร์มสุกรขุนมีค่าเท่ากับ 8.45% และปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน จะเป็นสาเหตุทำให้เกษตรกรไม่สามารถที่จะลงทุนเพิ่มในการจัดการปัญหามลพิษภายในฟาร์มได้

ปริศนา จิตต์ปรารพ (2543) ศึกษาเรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงแพะนม ในฟาร์มขนาดใหญ่: กรณีศึกษา บริษัท สยามแผ่นดินทอง จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาต้นทุน และผลตอบแทนจากการเลี้ยงแพะนม ในฟาร์มขนาดใหญ่ โดยทำการศึกษาจากโครงการเลี้ยงแพะขนาด 60 แม่พันธุ์ มีระยะเวลาดำเนินโครงการ 5 ปี มีแพะรวมทั้งหมด 183 ตัว โดยศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากตัวเลขปริมาณการผลิต ต้นทุน และรายได้จาก บริษัท สยามแผ่นดินทอง จำกัด ซึ่งเป็นฟาร์มเลี้ยงแพะขนาดใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ และสัมภาษณ์เจ้าของกิจการและพนักงานบัญชีของบริษัท สยามแผ่นดินทอง จำกัด การวิเคราะห์โครงการในด้านการวิเคราะห์ต้นทุน จะพิจารณาตามประเภทของต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการลงทุนทั้งโครงการเท่ากับ 1,359,123 บาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเท่ากับ 2,275,198.26 บาท และวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการเลี้ยงแพะนมใน

โครงการ ในรูปแบบการวิเคราะห์ทั้งกำไรขาดทุน และผลตอบแทนจากเงินลงทุน โดยใช้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนการลงทุนภายในโครงการ (IRR) เป็นค่าประเมินความเป็นไปได้ในการลงทุนโครงการ

ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน มีความเป็นไปได้ในการลงทุน เนื่องจากมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ที่อัตราคิดลด (Discount rate) เท่ากับ 12% เท่ากับ 192,608.52 บาท และมีอัตราผลตอบแทนการลงทุนภายในโครงการ (IRR) เท่ากับ 15.33% สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในระยะยาวที่กำหนดคือ 12%

พามดา ชูฉมยากร (2544) ศึกษาเรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงสุกรขุน : กรณีศึกษา บริษัท แม่ทา วิ.พี. จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการเลี้ยงสุกรในฟาร์มขนาดใหญ่โดยทำการศึกษากการเลี้ยงสุกรในขนาด 14 โรงเรือนสุกรอนุบาล และ 22 โรงเรือนขุน มีระยะเวลาในการดำเนินการศึกษาโครงการ 5 ปี โดยอาศัยข้อมูลเบื้องต้นจากตัวเลขปริมาณการผลิต ต้นทุนและรายได้จากข้อมูลในการบันทึกบัญชีของบริษัท แม่ทา วิ.พี. จำกัด ในปี พ.ศ. 2539 – 2543 รวมทั้งการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการ และพนักงานบัญชีของบริษัท แม่ทา วิ.พี. จำกัด

ผลการศึกษาพบว่า การเลี้ยงสุกรขุนประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการลงทุน Capital Expense และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน Operation Expense ทั้งสิ้น 994,605,950.00 บาท จากการประมาณการงบกระแสเงินสด (Cash flow) พบว่ากระแสเงินสดออกสุทธิเท่ากับ 933,315,584.40 บาท กระแสเงินสดเข้าสุทธิเท่ากับ 994,605,950.00 บาท กระแสเงินสดคงเหลือเมื่อสิ้นสุดโครงการเท่ากับ 61,290,365.50 บาท เมื่อประเมินความเป็นไปได้ในการลงทุนพบว่ามีความเหมาะสมต่อการลงทุนเพื่อใช้เวลาคืนทุน (Payback Period) 3 ปี 2 เดือน มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 39,042,021.42 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่า 0 ซึ่งหมายถึงผลตอบแทนที่ดี และอัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (IRR) เท่ากับร้อยละ 22.76% ซึ่งมีความมากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ทั่วไปที่กำหนดไว้อัตรา ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2544 คือ 9.75% อย่างไรก็ตามผู้ลงทุนควรพิจารณาองค์ประกอบอื่นที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากการวิเคราะห์ทางด้านบัญชีและการเงิน เช่น ด้านการลงทุน ด้านการตลาด ด้านการจัดการ ด้านเทคนิควิธีการ ด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การลงทุนมีความเสี่ยงต่ำสุดและผลตอบแทนจากการลงทุนสูงสุด

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การออกแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) ประชานกรรมการโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร และพนักงานธุรการซึ่งทำหน้าที่ในการบันทึกบัญชีและคำนวณต้นทุนของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร รวมถึงการสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของคณงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งจะสัมภาษณ์ถึงข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสุกร ลักษณะและพฤติกรรมของต้นทุนการผลิตสุกร

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะเก็บจากข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) และการสังเกต
2. ข้อมูลทุติยภูมิ จะเก็บข้อมูลจากเอกสารและบทความที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้เป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป

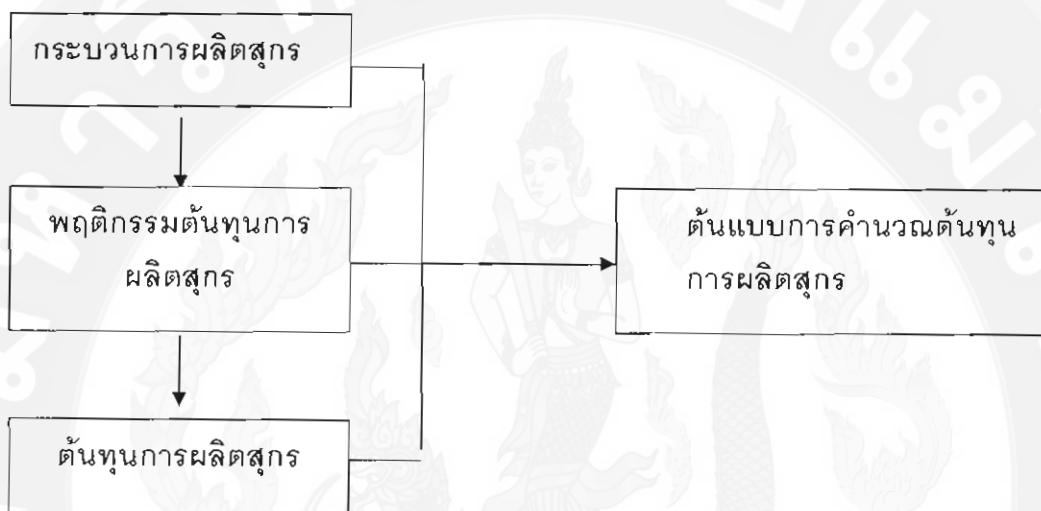
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิ วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน รายงานผลเป็นการบรรยายประกอบการวิเคราะห์ พร้อมทั้งนำเสนอในรูปแบบของตารางและแผนภาพ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รายงานผลเป็นการบรรยายประกอบการวิเคราะห์

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาถึงกระบวนการผลิตสุกร การคำนวณต้นทุนการผลิตสุกร และการสร้างต้นแบบในการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

บทที่ 4
ผลการศึกษา

กระบวนการเลี้ยงสุกรของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกรมหาวิทยาลัยแม่โจ้

จากการศึกษาข้อมูลเอกสารของโครงการฯ เบื้องต้นและสัมภาษณ์อาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงการเข้าไปศึกษาสังเกตการณ์ปฏิบัติงานภายในฟาร์มของโครงการฯ พบว่าลักษณะการเลี้ยงสุกรเป็นแบบลมบูธน์ เริ่มที่โครงการฯ จะต้องผลิตลูกสุกรโดยการผสมพันธุ์เองแล้วทำการขุนจนถึงขนาดส่งตลาดหรือที่เรียกว่าสุกรขุนนั่นเอง รวมถึงการเลี้ยงจนเป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ ซึ่งมีระยะเวลาในการเลี้ยงดังนี้

ชนิดสุกร	ระยะเวลาที่ใช้เลี้ยง (วัน)	น้ำหนัก (กิโลกรัม)
สุกรนม (คลอด - หย่านม)	28	7 - 15
สุกรเล็ก	30	15 - 30
สุกรรุ่น	45	30 - 60
สุกรขุน	45	60 - 100
สุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์	79	100 ขึ้นไป

ตารางที่ 2 แสดงระยะเวลาในการเลี้ยงสุกร

จะเห็นได้ว่าการเลี้ยงสุกรจนกว่าจะได้พ่อพันธุ์แม่พันธุ์ใช้ระยะเวลาทั้งหมด 7.5 เดือน หรือประมาณ 227 วัน และเมื่อสุกรผสมพันธุ์แล้วใช้ระยะเวลาในการตั้งท้องประมาณ 118 วัน

ระบบบัญชีต้นทุนที่โครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ใช้อยู่

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานโครงการฯ พบว่าโครงการดังกล่าว ไม่มีรูปแบบการคำนวณต้นทุนสุกรมามาก่อนเลย และประกอบกับการปฏิบัติงานฟาร์มเลี้ยงสุกรมีความซับซ้อนรวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในส่วนนี้มีความรู้และทักษะความชำนาญในส่วนของต้นทุนไม่เพียงพอ จึงทำให้โครงการไม่มีรูปแบบในการคิดต้นทุนสุกร เป็นเหตุให้ไม่สามารถทราบต้นทุนที่แท้จริงได้ว่าต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการเลี้ยงสุกรเป็นจำนวนเท่าใด อีกทั้งโครงการมีลักษณะธุรกิจที่สัมพันธ์กับการให้การศึกษาในมหาวิทยาลัย จึงมีความซับซ้อนในส่วนของสินทรัพย์ต่างๆ เอกสารและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เชื่อมโยงกับทางมหาวิทยาลัย ได้แก่

- อาคารโรงเรือนพร้อมครุภัณฑ์ - อุปกรณ์ติดโรงเรือน ที่ทางโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกรใช้อยู่เป็นของทางมหาวิทยาลัย
- ค่าสาธารณูปโภค ที่เกิดขึ้นภายในโครงการฯ เป็นภาระค่าใช้จ่ายของทางมหาวิทยาลัย
- ค่าแรงงานของคนงานที่ดูแลฟาร์ม ที่เกิดขึ้นภายในโครงการฯ มีบางส่วนที่เป็นภาระค่าใช้จ่ายของทางมหาวิทยาลัย แต่ทั้งนี้ทางโครงการได้รับผลตอบแทนในส่วนของคุณค่าแรงงานนักศึกษาฝึกงานประจำฟาร์มเดือนละ 3,000 บาท และเงินเดือนของเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน เดือนละ 6,000 บาท
- ค่าจ้างพนักงานนักวิชาการสัตวบาล 1 คน

การสร้างต้นแบบการคำนวณต้นทุนที่เหมาะสม กับโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

จากการเข้าไปศึกษาวิจัยฟาร์มสุกรของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร จึงสามารถนำมาสร้างรูปแบบการคำนวณต้นทุนได้ดังนี้

การกำหนดต้นทุนมาตรฐานในการเลี้ยงสุกร

เพื่อเป็นการสะดวกรวดเร็วในการประมาณต้นทุนการเลี้ยงสุกรต่อหน่วย เนื่องจากค่าใช้จ่ายจริงนั้นได้รับล่าช้าไม่ทันต่อความต้องการ จึงมีการกำหนดต้นทุนมาตรฐานสำหรับองค์ประกอบของต้นทุนการเลี้ยงสุกร ไม่ว่าจะเป็นค่าอาหารมาตรฐาน ค่าแรงมาตรฐาน หรือค่าใช้จ่ายจัดสรร จากนั้นนำมารวมกันจะได้ต้นทุนมาตรฐานสำหรับสุกรหนึ่งตัวขึ้นมา การคำนวณต้นทุนมาตรฐานในการเลี้ยงสุกร สามารถทำได้ดังนี้

1. การคำนวณต้นทุนอาหารมาตรฐาน

การคำนวณค่าอาหารในการเลี้ยงสุกรในแต่ละวัยจะมีสูตรอาหารที่แตกต่างกัน โดยแต่ละช่วงอายุต้องมีการคำนวณราคาอาหารและประมาณปริมาณอาหารที่สุกรกินในแต่ละวัน เพื่อความสะดวกในการคำนวณต้นทุนและการตีราคาสุกร ราคาอาหารคำนวณจากการนำราคาวัตถุดิบของอาหารสูตรต่างๆ คูณด้วยจำนวนที่ใช้ในแต่ละสูตรอาหาร จากนั้นนำราคาวัตถุดิบรวมในแต่ละสูตรอาหาร หาดด้วยจำนวนวัตถุดิบที่ใช้ทั้งหมดในแต่ละสูตรอาหารก็จะได้ราคาต่อหน่วยของอาหารสูตรนั้นๆ ออกมา ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 1 - 4 สำหรับปริมาณอาหารที่สุกรต้องการในแต่ละวันนั้นเป็นปริมาณอาหารที่เหมาะสมสำหรับสุกรในระยะต่างๆ ซึ่งผู้เลี้ยงสุกรไม่ควรจะให้อาหารมากหรือน้อยไปกว่านี้ หากให้อาหารมากเกินไปจะทำให้สุกรเป็นโรคอ้วนและมีไขมันมากเกินไปจึงให้ซากที่มีคุณภาพที่ไม่ดี หรือหากให้น้อยไปก็จะทำให้สุกรเจริญเติบโตช้า ต้นทุน

การเลี้ยงสูง ตัวอย่างการกำหนดปริมาณอาหารที่ให้ในแต่ละระยะสามารถแสดงได้ในตารางที่ 3 - 6

วัตถุดิบที่ใช้ (กิโลกรัม)	สูตร (ก.ก.)	ราคา	รวม
ข้าวโพดบด	58	8.50	493
รำละเอียด	10	7.40	74
กากถั่วเหลือง	14.60	19.00	277.40
ถั่วอบ	11.20	23.40	262.08
ปลาป่น 61 %	2	42	84
กระดูกป่น	2	9.20	18.40
โดแคลเซียม P 18 %	1.2	12.50	15
เกลือป่น	0.3	4.50	1.35
ไลซีน	0.25	80	20
พรีมิกซ์	0.25	79.20	19.8
รวม	99.80		1,265.03
ราคากิโลกรัมละ			12.68

ตารางที่ 3 แสดงตัวอย่างการคำนวณราคาอาหารสำหรับลูกกรเล็ก 15 - 30 ก.ก.

วัตถุดิบที่ใช้ (กิโลกรัม)	สูตร (ก.ก.)	ราคา	รวม
ข้าวโพดบด	59	8.50	501.50
รำละเอียด	16.35	7.40	120.99
กากถั่วเหลือง	20.80	19.00	395.20
กระดูกป่น	1.50	9.20	13.80
โดแคลเซียม P 18 %	1.60	12.50	20
เกลือป่น	0.3	4.50	1.35
ไลซีน	0.20	80	16
พรีมิกซ์	0.25	138	34.50
รวม	100		1,103.34
ราคากิโลกรัมละ			11.03

ตารางที่ 4 แสดงตัวอย่างการคำนวณราคาอาหารสำหรับลูกกรรุ่น 30 - 60 ก.ก.

วัตถุดิบที่ใช้ (กิโลกรัม)	สูตร (ก.ก.)	ราคา	รวม
ข้าวโพดบด	62.13	8.50	528.11
รำละเอียด	22	7.40	162.80
กากถั่วเหลือง	12.00	19.00	228
กระดุกป่น	1.50	9.20	13.80
ไคแคลเซียม P 18 %	1.50	12.50	18.75
เกลือป่น	0.27	4.50	1.22
ไลซีน	0.35	80	28
พรีมิกซ์	0.25	55.60	13.9
รวม	100		994.58
ราคากิโลกรัมละ			9.95

ตารางที่ 5 แสดงตัวอย่างการคำนวณราคาอาหารสำหรับสุกรขุน 60 - 100 ก.ก.

วัตถุดิบที่ใช้ (กิโลกรัม)	สูตร (ก.ก.)	ราคา	รวม
ข้าวโพดบด	57	8.50	484.50
รำละเอียด	21.30	7.40	157.62
กากถั่วเหลือง	17.70	19.00	336.30
กระดุกป่น	1.70	9.20	15.64
ไคแคลเซียม P 18 %	1.60	12.50	20
เกลือป่น	0.30	4.50	1.35
ไลซีน	0.15	80	12
พรีมิกซ์	0.25	170.80	42.70
รวม	100		1,070.11
ราคากิโลกรัมละ			10.70

ตารางที่ 6 แสดงตัวอย่างการคำนวณราคาอาหารสำหรับสุกรแม่พันธุ์-พ่อพันธุ์

หมายเหตุ ราคาสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามภาวะการณ์ของตลาด

อายุ/น้ำหนัก	ระยะเวลาที่ใช้เลี้ยง (วัน)	ราคาประมาณ/ กิโลกรัม	ปริมาณอาหาร กิโลกรัม/ตัว/วัน
สุกรนม (คลอด - หย่านม)	28		
สุกรเล็ก (หย่านม - 30 กิโลกรัม)	30	12.68	1.06
สุกรรุ่น (30 - 60 กิโลกรัม)	45	11.03	2.11
สุกรขุน (60 - 100 กิโลกรัม)	45	9.95	2.50
สุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์	79	10.70	2.30

ตารางที่ 7 แสดงปริมาณอาหารสำหรับสุกรขนาดต่างๆ และราคาอาหาร
ที่มา : ปริมาณอาหารกิโลกรัม/ตัว/วัน มาจากเอกสารใบบันทึกการเลี้ยงสุกร

จากตารางข้างต้นสามารถคิดต้นทุนค่าอาหาร/ตัว/วัน ได้โดยนำปริมาณอาหาร/ตัว/วัน
คูณด้วยราคาอาหารดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ค่าอาหาร/ตัว/วัน} &= \text{ปริมาณอาหาร/ตัว/วัน} \times \text{ราคาอาหาร} \\
 \text{ค่าอาหารสุกรเล็ก} &= (1.06 \times 12.68) = 13.44 \text{ บาท/ตัว/} \\
 &\text{วัน} \\
 \text{ค่าอาหารสุกรรุ่น} &= (2.11 \times 11.03) = 23.27 \text{ บาท/ตัว/วัน} \\
 \text{ค่าอาหารสุกรขุน} &= (2.50 \times 9.95) = 24.88 \text{ บาท/ตัว/วัน}
 \end{aligned}$$

2. การคำนวณค่าแรงมาตรฐาน

การกำหนดต้นทุนมาตรฐานสำหรับค่าแรงงานนั้น อาจจะต้องดูจากค่าแรงย้อนหลัง 1 ปี
หรือมากกว่านั้นเพื่อให้การกำหนดต้นทุนมาตรฐานใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด จากการ
สัมภาษณ์พบว่า

- ค่าแรงที่ทางโครงการฯ จ่ายในการเลี้ยงสุกรให้นักศึกษาฝึกงาน 3,000 บาทต่อเดือน
ให้สำหรับนักศึกษาฝึกงาน 2 คน

- ค่าแรงที่ทางมหาวิทยาลัยรับผิดชอบ คือ

1. ค่าแรงคนงานดูแลฟาร์ม 3 คน โดยอัตราค่าจ้างแรงงาน 2 คนแรก คนละ

5,080 บาท/เดือน และอีกหนึ่งคนอัตราค่าจ้างแรงงานเดือนละ 11,960 บาท/เดือน

2 ค่าจ้างพนักงานนักวิชาการสัตวบาล 1 คน คืออาจารย์กิตติพงษ์ ทิพย์ะ ซึ่งได้รับเงินเดือนจากทางมหาวิทยาลัยเดือนละ 19,000 บาท จากการสัมภาษณ์อยู่เป็นที่ปรึกษาและดูแลฟาร์ม 50 %

คำนวณค่าแรงงานทั้งปี

- นักศึกษาฝึกงาน 3,000 บาท 12 เดือน	=	36,000 บาท
- คนงานฟาร์ม 2 คนๆละ 5,080 บาท 12 เดือน	=	121,920 บาท
1 คน 11,960 บาท 12 เดือน	=	143,520 บาท
- นักวิชาการสัตวบาล $19,000 \times 50\% \times 12$ เดือน	=	114,000 บาท
รวมค่าแรงงานทั้งปี	=	<u>415,440 บาท</u>

ค่าแรงมาตรฐานต่อสุกรหนึ่งตัวต่อวันจึงคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ค่าแรงต่อสุกร/ตัว/วัน} &= \frac{\text{ค่าแรงทั้งปี}}{365 \text{ วัน}} = \frac{415,440 \text{ บาท}}{365 \text{ วัน}} \\
 &= 1,138.19 \text{ บาท} \\
 &= \frac{\text{ค่าแรงต่อวัน}}{\text{จำนวนสุกรที่เลี้ยง}} = \frac{1,138.19 \text{ บาท}}{380 \text{ ตัว}}
 \end{aligned}$$

$$\text{ดังนั้น ค่าแรงต่อสุกร/ตัว/วัน} = 3.00 \text{ บาท}$$

3. การคำนวณค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรร

เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้มีส่วนสัมพันธ์กับการเลี้ยงสุกรโดยตรง ไม่สามารถระบุได้ว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นนั้นเกี่ยวเนื่องจากการเลี้ยงสุกรคอกใด เล้าใด จึงไม่สามารถจะบันทึกได้ทันที แต่จะต้องมีการประมาณและการเฉลี่ยเป็นต้นทุนของการเลี้ยงสุกรให้เหมาะสมที่สุดเพื่อให้ต้นทุนสามารถเปรียบเทียบได้จึงนิยมใช้อัตราที่กำหนดไว้ล่วงหน้า หรือเรียกว่าค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรร จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายฟาร์มนั้นมีความสัมพันธ์กับจำนวนสุกรที่เลี้ยงและให้มีความสัมพันธ์กับจำนวนประมาณสุกรขุนที่เลี้ยงได้ทั้งปี ดังนั้น ค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรรจะคำนวณได้ดังนี้

$$\text{ค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรร} = \frac{\text{จำนวนค่าใช้จ่ายฟาร์ม}}{\text{จำนวนประมาณสุกร}}$$

- ค่าใช้จ่ายฟาร์มที่ทางของโครงการรับภาระค่าใช้จ่ายเอง

1. ค่ายาและเวชภัณฑ์
2. ค่าวัสดุซ่อมแซม (รวมถึงวัสดุโรงงานด้วย)

- ค่าใช้จ่ายฟาร์มที่ทางมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายให้

1. ค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้า (จากการสัมภาษณ์ สำนักงาน 20% ฟาร์ม 80%)
2. ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน 1 หลังพร้อมครุภัณฑ์ - อุปกรณ์ติดโรงงาน

ปัจจุบันโรงเรือนสร้างมาประมาณ 10 ปีแล้ว มูลค่าโรงเรือนปัจจุบัน 240,000 บาท ค่าเสื่อมราคา 10% ของมูลค่าปัจจุบัน (ข้อมูลจากเอกสารแผนธุรกิจโครงการฯ)

เดือน	ค่ายาและเวชภัณฑ์	ค่าวัสดุซ่อมแซม
มกราคม	1,015	4,272
กุมภาพันธ์	14,654	4,094
มีนาคม	-	-
เมษายน	10,130	
พฤษภาคม	8,490	
มิถุนายน	4,762	1,600
กรกฎาคม		
สิงหาคม	31,485	4,400
กันยายน		
ตุลาคม		
พฤศจิกายน	780	1,317
ธันวาคม		6,004
รวม	71,316	21,687

ตารางที่ 8 แสดงค่าใช้จ่ายทั้งปี 2551 ที่ทางโครงการรับภาระค่าใช้จ่ายเอง

ที่มา : สรุปรายงานสถานการณ์และรายรับ - รายจ่าย โครงการฯ

เดือน	หน่วยไฟฟ้าที่ใช้	หน่วยน้ำที่ใช้
มกราคม	125.90	740.90
กุมภาพันธ์	125.90	740.90
มีนาคม	231.10	1,344.10
เมษายน	122	858
พฤษภาคม	129	932
มิถุนายน	122	785
กรกฎาคม	120	842
สิงหาคม	85	879
กันยายน	54	608
ตุลาคม	116	1,152
พฤศจิกายน	88	361
ธันวาคม	48	752
รวมหน่วยที่ใช้ทั้งหมด	1,366.90	9,994.90
อัตรา	2.69	15.81
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	3,676.96	158,019.37
ค่าใช้จ่ายฟาร์ม 80%	2,941.57	126,415.50

ตารางที่ 9 แสดงการคำนวณค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้าที่ทางมหาวิทยาลัยรับภาระค่าใช้จ่ายให้
ที่มา : ไบบันทึกราคาสารณูปโภค

สรุปค่าใช้จ่ายฟาร์มทั้งปี ดังนี้

1. ค่ายาและเวชภัณฑ์	71,316	บาท
2. ค่าวัสดุซ่อมแซม (วัสดุโรงงาน)	21,687	บาท
3. ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า	129,357.07	บาท
4. ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน-อุปกรณ์		
(240,000 × 10 %)	24,000	บาท
รวม	246,360.07	บาท

จากการสัมภาษณ์ประมาณจำนวนสุกรที่เลี้ยงได้ทั้งปีเท่ากับ 380 ตัว

$$\begin{aligned} \text{ค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรร} &= \frac{\text{จำนวนค่าใช้จ่ายฟาร์ม}}{\text{จำนวนประมาณสุกร}} \\ &= \frac{246,360.07}{380} \\ &= 648.32 \text{ บาท / ตัว} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรรต่อวัน} &= \frac{\text{ค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรร}}{365 \text{ วัน}} \\ &= \frac{648.32}{365} \\ &= 1.78 \text{ บาท / ตัว / วัน} \end{aligned}$$

สมมติค่าใช้จ่ายฟาร์มโดยประมาณเท่ากับ 246,360.07 บาท และจำนวนประมาณสุกรที่คาดว่าจะเลี้ยงได้ทั้งปีเท่ากับ 380 ตัว ดังนั้นค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรรเท่ากับ 648.32 บาท เมื่อนำค่าที่คำนวณได้มาหารด้วยจำนวนวันที่ใช้ในการเลี้ยงสุกรขุนจะได้ ค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรรต่อตัวต่อวัน ดังนั้นหากต้องการทราบยอดค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรร ณ วันสิ้นงวดบัญชีก็สามารถนำอัตราที่คำนวณได้คูณด้วยจำนวนวันที่ใช้เลี้ยงสุกรในแต่ละครอก ก็จะได้ค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรรของสุกรในแต่ละครอก จากการคำนวณข้างต้นจะได้ค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรรต่อตัวต่อวันเท่ากับ 1.78 บาท ดังแสดงในตารางที่ 10

ค่าใช้จ่าย	ต้นทุน/ปี	ต้นทุน/วัน	ปริมาณสุกร	ต้นทุน/วัน/ตัว
ค่าแรงงาน	415,440	1,138.19	380	3.00
ค่าใช้จ่ายฟาร์ม	246,360.07	674.96	380	1.78

ตารางที่ 10 แสดงการคำนวณต้นทุนค่าแรงงานมาตรฐาน และค่าใช้จ่ายฟาร์มมาตรฐาน

การคำนวณต้นทุนพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกร

ทางโครงการฯ ได้เลี้ยงลูกสุกรไว้เพื่อเป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์เอง ต้นทุนพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกรจึงหมายถึง ค่าอาหาร ค่าแรง และค่าใช้จ่ายฟาร์มที่เกิดขึ้นในการเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ ซึ่งใช้ระยะเวลาเลี้ยงประมาณ 7.5 เดือน หรือ 227 วัน พ่อพันธุ์แม่พันธุ์จะพร้อมทำการผสม จากนั้นจะหยุดรับรู้ต้นทุนและโอนเป็นสินทรัพย์ในงบดุล โดยตัดค่าเสื่อมพันธุ์ให้หมดภายในระยะเวลา 3 ปี โดยการตัดจำหน่ายจะใช้วิธีเส้นตรง ซึ่งเป็นช่วงที่แม่พันธุ์สุกรให้ลูกได้ดี ถ้าหลังจาก 3 ปีไปแล้วลูกสุกรที่เกิดมาจะไม่ค่อยสมบูรณ์ อัตราการตายของลูกสุกรมีสูงทำให้ผู้เลี้ยงสุกรมีต้นทุนในการเลี้ยงที่สูงขึ้น

การคำนวณต้นทุนพ่อพันธุ์แม่พันธุ์นั้น เพื่อตั้งเป็นสินทรัพย์และตัดค่าเสื่อมพันธุ์ โดยค่าเสื่อมพันธุ์นั้นเป็นค่าใช้จ่ายฟาร์ม (OH) ซึ่งต้องนำไปรวมเป็นต้นทุนของสุกรขุนด้วย

การคำนวณต้นทุนการผลิตสุกร แสดงในตารางที่ 11-12 ดังนี้

อายุ/น้ำหนัก	ระยะเวลาที่ใช้เลี้ยง (วัน)	ต้นทุน อาหาร/วัน	ค่าแรงงาน/ วัน	ค่าใช้จ่าย ฟาร์ม/วัน
สุกรนม (คลอด - หย่านม)	28	0	3	1.78
สุกรเล็ก (หย่านม - 30 กิโลกรัม)	30	13.4408	3	1.78
สุกรรุ่น (30 - 60 กิโลกรัม)	45	23.2733	3	1.78
สุกรขุน (60 - 100 กิโลกรัม)	45	24.875	3	1.78
สุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์	79	24.875	3	1.78

ตารางที่ 11 แสดงส่วนประกอบต้นทุนการผลิตสุกร

อายุ/น้ำหนัก	ต้นทุน อาหาร	ค่าแรงงาน	ค่าใช้จ่าย ฟาร์ม	รวม
สุกรนม (คลอด - หย่านม)	-	84.00	49.84	133.84
สุกรเล็ก (หย่านม - 30 กิโลกรัม)	403.22	90.00	53.40	546.62
สุกรรุ่น (30 - 60 กิโลกรัม)	1,047.30	135.00	80.10	1,262.40
สุกรขุน (60 - 100 กิโลกรัม)	1,119.38	135.00	80.10	1,334.48
สุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์	1,965.13	237.00	140.62	2,342.75
รวม	4,535.02	681.00	404.06	5,620.08

ตารางที่ 12 แสดงการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกร 1 ตัว

การจัดทำต้นทุนงานการผลิตสุกร

การจัดทำต้นทุนงานการผลิตสุกรของโครงการฯ แสดงดังภาพที่ 3-5 ดังนี้

งบต้นทุนงาน									
งาน พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์สุกร						งานเลขที่ 001			
เริ่ม สุกรนม		สิ้นสุด เมื่อสุกรพร้อมเจริญพันธุ์							
อาหาร						ค่าแรง			
ชนิด สุกร	จำนวน วัน	ราคา อาหาร /กก	จำนวน สุกร	ปริมาณ อาหาร กก./ตัว/วัน	จำนวน เงิน	ชนิด สุกร	จำนวน วัน	ค่าแรง/ ตัว/วัน	จำนวน เงิน
สุกรนม	28	-	1	-	-	สุกรนม	28	3	84 00
สุกรเล็ก	30	12 68	1	1 06	403.22	สุกรเล็ก	30	3	90 00
สุกรรุ่น	45	11 03	1	2 11	1,047 30	สุกรรุ่น	45	3	135 00
สุกรขุน	45	9 95	1	2 5	1,119 38	สุกรขุน	45	3	135 00
พ่อแม่พันธุ์	79	9 95	1	2 5	1,965 13	พ่อแม่พันธุ์	79	3	237 00
รวม					4,535 02	681 00			

ค่าใช้จ่ายจัดสรร					อาหาร 4 535 02 บาท	
ชนิด สุกร	จำนวน วัน	OH /ตัว /วัน	จำนวน สุกร	จำนวนเงิน		ค่าแรง 681 00 บาท
สุกรนม - พ่อแม่พันธุ์	227	1 78	1	404.06		
รวม				404.06		

ผู้จัดทำ		ผู้อนุมัติ	
----------	--	------------	--

ภาพที่ 3 งบต้นทุนงานของ พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์สุกร งานเลขที่ 001

งบต้นทุนงาน											
งาน แม่พันธุ์ตั้งท้อง						งานเลขที่ 002					
เริ่ม สุกรมผสมพันธุ์			สิ้นสุด เมื่อสุกรคลอด								
ช่วงที่ 1 แม่สุกรตั้งท้อง						๑					
อาหาร						ค่าแรง					
ชนิด สุกร	จำนวน วัน	ราคา อาหาร /กก	จำนวน สุกร	ปริมาณ อาหาร กก/ตัว/วัน	จำนวน เงิน	ชนิด สุกร	จำนวน วัน	ค่าแรง/ ตัว/วัน	จำนวน สุกร	จำนวน เงิน	
แม่พันธุ์ ตั้งท้อง	118	10.7	1	2.3	2,903.98	แม่พันธุ์ ตั้งท้อง	118	3	1	354.00	
รวม					2,903.98	รวม					354.00

ค่าใช้จ่ายจัดสรร					สรุปยอดต้นทุน	
ชนิด สุกร	จำนวน วัน	OH /ตัว /วัน	จำนวน สุกร	จำนวนเงิน	อาหาร	2,903.98 บาท
สุกรนม- พ่อพันธุ์แม่ พันธุ์	118	1.78	1	210.04	ค่าแรง	354.00 บาท
รวม				210.04	ค่าใช้จ่ายจัดสรร	210.04 บาท
					ยกไปช่วงที่ 2	3,468.02 บาท

ภาพที่ 4 งบประมาณของ แม่พันธุ์ตั้งท้อง งานเลขที่ 002 ในช่วงที่ 1

งบต้นทุนงาน											
งาน สุกขุน						งานเลขที่ 002					
เริ่ม สุกนม		สืบสุค สุกขุน				จำนวนสุกรเริ่มเลี้ยง 8 ตัว					
ช่วงที่ 2 เลี้ยงสุกร											
ขุน											
อาหาร						ค่าแรง					
ชนิด สุกร	จำนวน วัน	ราคา อาหาร /กก	จำนวน สุกร	ปริมาณ อาหาร กก/ตัว/วัน	จำนวน เงิน	ชนิด สุกร	จำนวน วัน	ค่าแรง/ ตัว/วัน	จำนวน สุกร	จำนวน เงิน	
สุกรนม	28	-	8	-	-	สุกรนม	28	3	8	672 00	
สุกรเล็ก	30	12 68	8	1 06	3,225 79	สุกรเล็ก	30	3	8	720.00	
สุกรรุ่น	45	11 03	8	2 11	8,378 39	สุกรรุ่น	45	3	8	1,080 00	
สุกรขุน	45	9 95	8	2 5	8 955 00	สุกรขุน	45	3	8	1,080 00	
รวม					20,559 18	รวม					3,552 00

ค่าใช้จ่ายจัดสรร					สรุปยอดต้นทุน	
ชนิด สุกร	จำนวน วัน	OH /ตัว /วัน	จำนวน สุกร	จำนวนเงิน	ยกมาจากช่วงที่ 1 3,468 02 บาท	
สุกรนม- ขุน	148	1 78	8	2 107 52	อาหาร 20,559 18 บาท	
				936 72	ค่าแรง 3,552 00 บาท	
รวม				3,044 24	ค่าใช้จ่ายจัดสรร 3,044 24 บาท	
					รวม 30,623 44 บาท	
					ต้นทุนต่อตัว 3,827.93 บาท	

ผู้จัดทำ	ผู้อนุมัติ
----------	------------

ภาพที่ 5 งบต้นทุนงานของ การเลี้ยงสุกรขุน งานเลขที่ 002 ช่วงที่ 2

สรุปผลการศึกษา

จากการวิจัยพบว่าลักษณะการเลี้ยงสุกรเป็นแบบสมบูรณ์ เริ่มที่โครงการฯ จะต้องผลิตลูกสุกรโดยการผสมพันธุ์เอง แล้วทำการขุนจนถึงสุกรที่มีที่สามารถจำหน่ายได้หรือที่เรียกว่าสุกรขุน รวมถึงการเลี้ยงจนเป็นพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ ซึ่งมีระยะเวลาในการเลี้ยงดังนี้ เมื่อสุกรผสมพันธุ์แล้วใช้ระยะเวลาในการตั้งท้องประมาณ 118 วัน สุกรนม (คลอด – หย่านม) ระยะเวลาที่เลี้ยงจำนวน 28 วัน สุกรเล็กระยะเวลาที่ใช้ในการเลี้ยงจำนวน 30 วัน สุกรรุ่นระยะเวลาที่ใช้ในการเลี้ยงจำนวน 45 วัน สุกรขุนระยะเวลาที่ใช้ในการเลี้ยงจำนวน 45 วัน และสุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ระยะเวลาที่ใช้ในการเลี้ยงจำนวน 79 วัน ซึ่งรวมระยะเวลาทั้งสิ้นในการเลี้ยงสุกรจนกว่าจะได้พ่อพันธุ์แม่พันธุ์ใช้ระยะเวลาทั้งหมด 7.5 เดือน หรือประมาณ 227 วัน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างต้นแบบการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกร โดยการกำหนดต้นทุนมาตรฐานในการเลี้ยงสุกร เพื่อเป็นการสะดวกรวดเร็วในการประมาณต้นทุนการผลิตสุกร ซึ่งประกอบด้วย การคำนวณต้นทุนอาหารมาตรฐาน การคำนวณค่าแรงงานมาตรฐาน และการคำนวณค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรร และได้ทำการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรตั้งแต่การเลี้ยงสุกรจนโตเป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกรจำนวน มีต้นทุนทั้งสิ้นจำนวน 5,620.08 บาทต่อพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกร 1 ตัว ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนดังต่อไปนี้ ต้นทุนอาหาร ประกอบด้วย ต้นทุนอาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรเล็ก จำนวน 403.22 บาท อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรรุ่น จำนวน 1,047.30 บาท อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรขุน จำนวน 1,119.38 บาท และอาหารที่ใช้เลี้ยงพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกร จำนวน 1,965.13 บาท รวมต้นทุนอาหารทั้งสิ้น จำนวน 4,535.02 บาท ต้นทุนค่าแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงสุกร ประกอบด้วย ค่าแรงงานในการเลี้ยงสุกรนม จำนวน 84 บาท ค่าแรงงานในการเลี้ยงสุกรเล็ก จำนวน 90 บาท ค่าแรงงานในการเลี้ยงสุกรรุ่น จำนวน 135 บาท ค่าแรงงานในการเลี้ยงสุกรขุน จำนวน 135 บาท และค่าแรงงานในการเลี้ยงพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกร จำนวน 237 บาท รวมต้นทุนค่าแรงงานในการเลี้ยงสุกรทั้งสิ้น จำนวน 681 บาท และต้นทุนค่าใช้จ่ายฟาร์มจัดสรรตลอดการเลี้ยงสุกรนมจะโตเป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกร มีจำนวนทั้งสิ้น 404.06 บาท

จากการวิจัยในการครั้งนี้ ทำให้โครงการเพิ่มพูนศักยภาพบริหารและจัดการฟาร์มสุกรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นต้นแบบในการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรในรุ่นต่อไป ซึ่งต้นทุนการผลิตพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สุกรประกอบด้วยค่าอาหาร ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายฟาร์มที่เกิดขึ้นในการเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ ซึ่งใช้ระยะเวลาเลี้ยงประมาณ 7.5

เดือน หรือ 227 วัน พ่อพันธุ์แม่พันธุ์จะพร้อมทำการผสม จากนั้นจะหยุดรับรู้ต้นทุนและโอนเป็นสินทรัพย์ในงบดุล โดยตัดค่าเสื่อมพันธุ์ให้หมดภายในระยะเวลา 3 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่แม่พันธุ์ลูกให้ลูกได้ดี ถ้าหลังจาก 3 ปีไปแล้วลูกสุกรที่เกิดมาจะไม่ค่อยสมบูรณ์ อัตราการตายของลูกสุกรมีสูงทำให้ผู้เลี้ยงสุกรมีต้นทุนในการเลี้ยงที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการร่างต้นแบบในการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรของโครงการเพิ่มพูนศักยภาพการบริหารและจัดการฟาร์มสุกร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรของโครงการฯ ควรใช้ระบบต้นทุนมาตรฐานในการคำนวณเนื่องจากระบบต้นทุนมาตรฐานจะให้ข้อมูลที่รวดเร็ว ซึ่งผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจได้ทันที
2. พนักงานของโครงการฯ จะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณต้นทุนการผลิตสุกรอย่างถูกต้อง และต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- พามดา ชูชุมยากร. ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงสุกรขุน : กรณีศึกษา บริษัท แม่ทา วิ.พี. จำกัด. การค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.
- นิจุล ไชยประสิทธิ์. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของฟาร์มเลี้ยงสุกรขนาดเล็กใน จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2542.
- บุญลือ เผือกผ่อง. การผลิตและการจัดการสุกร. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.
- ปริศนา จิตต์ปรารพ. ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงแพะในฟาร์มขนาดใหญ่ : กรณีศึกษา บริษัท สยามแผ่นดินทอง จำกัด. การค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิต มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- วิมล ชัดตะวานิช. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงสุกรที่มีการจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อมในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตร์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.
- ศศิวิมล มีอำพล. การบัญชีเพื่อการจัดการ. กรุงเทพฯ : อินโฟเมนิ่ง, 2547.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล, 2548.
- สุพจน์ วงศ์ดี. ต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงไก่กระທแบบโรงเรือนปิดของ เกษตรกรในโครงการส่งเสริมการเลี้ยง ในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.